

Tardoskeddi HÍRMONDÓ

TARDOSKEDD KÖZSÉG MAGAZINJA

XVII. évfolyam | 3. szám | 2014 december | Ára: 1,20 €

ISSN 1339-2530

*Kellemes karácsonyi
ünnepeket
és boldog új évet
kíván:*

*Tóth Marián, mérnök
polgármester*

Aranyosi Ervin

Legyen minden nap karácsony...

Legyen minden nap karácsony,
minden óra a szeretetét.

Legyen Béke a nagyvilágon.
Legyen a szíved mindenkié.

A mosolyod legyen a hírnök,
és bátran nyújtsd a kezed,
Szálljanak el a gond felhők,
fújja világgá szereteted.

Legyen végre az egész világunk
egy hatalmas nagy család
és öltöztessünk fel, amerre járunk
minden élő fenyőfát.

És égjen a házukban adventi gyertya
és sohasem aludjon el,

mert Hitnek, Békének, s a Szeretetünknek
örökké élnie kell!

A remény lesz benned az útmutató
az iránytű szemed elé,
Bár hová mész, bár merre indulsz
az utad a szeretetét.

A boldogság legyen örökös vendég,
s az ország egy nagy család.
Ha szeretetünkkel gazdaggá tennénk,
olyan szép lenne ez a világ.

Legyen minden nap karácsony,
minden óra a szeretetét.

Legyen Béke a nagyvilágon.
Legyen a szíved mindenkié.

JUBILÁNSOK

- 70 Szeptember:** Balažovič József, Vanyová Marta, Labai Irén, Benkő Erzsébet, Balogh Mária (Diófa utca), Szöcs János, Sztrecsko László, Rosko Mihály
- Október:** Mgr. Kósa Károly, Dózsa Mária (Puskin u.), Mojzes Béla, Vanya Anna (Újvári út), Száraz Zsuzsanna, Tóth Mária (Diófa utca), Varga Mária (Újvári út)
- November:** Chmúra Géza, Szabó János, Vanya Ilona (Kollár u.), Juhász Mária
- December:** Koczka Ilona, Borbély Mária (Diófa utca)
- 75 Szeptember:** Mészáros Mária (Hviezdoslav u.), Kollár Antal
- Október:** Szógyényi Mária, Csikós Margit
- November:** Fekete Irén
- 80 Szeptember:** Atkari Mária, Kis-bara Anna, Tóth Mária (Gorkij u.), Ladics Károly, Strečko Terézia
- November:** Ruzsik Károly, Ludas Katalin, Bujdos Erzsébet
- December:** Mészáros Anna, Geró Mária, Szilávik Viktória, Roskó Zsuzsanna
- 85 Szeptember:** Kele Katalin
- Október:** Borbély Ferenc (Széchenyi u.), Juhász Kálmán, Berta Mária
- November:** Bédi Viktória
- December:** Mojzes Gyula, Egyed Terézia
- 95 December:** Mészáros Mária (Kopernikusz u.)

A 95 éves Mészáros Mária

LEGKISEBB LAKOSAINK

Veres Péter	2014.3.15.
Darázs Laura	2014.3.24.
Csikós Patrik	2014.8.6.
Drgonová Karolina	2014.8.11.
Ladwein Elisabeth	2014.8.21.
Radič Oliver Kevin	2014.9.15.
Macák Filip	2014.9.16.
Katlerová Nela	2014.9.26.
Piroška Jakub	2014.9.26.
Várhelyi Lea	2014.10.11.
Németh Dávid	2014.10.17.
Lakatos Sebastião	2014.10.28.
Lakatos Petra	2014.10.30.
Baranovič Lea	2014.11.5.
Pavlik Daniel	2014. 11.25.

IFJÚ HÁZASOK

Bagita Mário és Blažeková Jana	2014.8.2.
Szöke Norbert és Fabšová Michaela	2014.8.9.
Oláh Krisztián és Galla Beáta	2014.8.16.
Fančovič Martin és Buják Iveta	2014.8.16.
Oršulík Juraj és Kurucz Miriama	2014.8.16.
Drenina János és Csábi Anikó	2014.8.16.
Major Róbert és Borbély Annabella	2014.8.30.
Kačerjak Ján és Bence Alexandra	2014.8.30.
Kosziba István és PaedDr. Matkovič Melinda	2014.9.27.
Ing. Spevák Viktor és Mgr. Bencze Michaela	2014.9.27.
Ing. Mészáros Jan és Halász Veronika	2014.10.4.
Boroš Tamás és Gubo Anna	2014.10.11.
Csókás Péter és Konecsná Nóra	2014.10.18.

ÖRÖKRE ELBÚCSÚZTAK

Bugyik Valéria	(1951)	7.5.
Varga Júlia	(1923)	8.2.
Csikós Katalin	(1955)	8.6.
Ivanics Antal	(1939)	8.7.
Farkas Lídia	(1953)	8.18.
Birkus István	(1945)	8.24.
Pekarik Erzsébet	(1930)	8.26.
Sárközi Éva	(1939)	9.1.
Konrád Ottó	(1961)	9.2.
Tóth Ferenc	(1933)	9.2.
Ludaš Imre	(1949)	9.4.
Balla Béla	(1953)	9.7.
Piroška Imre	(1962)	9.11.
Dózsa Anna	(1928)	9.16.
Birkus Károly	(1939)	9.19.
Vas Rozália	(1933)	9.20.
Varga Zsolt	(1971)	10.12.
Balla Zsuzsanna	(1936)	10.16.
Pekarik Pál	(1927)	10.23.
Vanya Anna	(1933)	10.29.
Szabó Sándor	(1930)	11.13.
Miklé Béla	(1939)	11.14.
Bara Júlia	(1932)	11.14.
Hrončová Margita	(1927)	11.15.
Bara Mihály	(1926)	11.25.
Simonics Klára	(1963)	11.26.
Vas András	(1935)	11.27.

25. HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓ

**Breziková Viera
és MUDr. Borbély Zoltán**

Összeállította: Benkő Éva

A kis csillag a milliárdnyi többi között állt fenn az égen. Végtelenül messzi kis fehér pont volt csupán. Senki sem vette észre - éppen ez volt bánata. Hajnalban nem az ő fénye világított a legerősebben, nem ő volt az Esthajnalcsillag. A Nagy Medve sem. Amikor látta, hogy a betlehemi istálló feletti csillag milyen erősen fénylik, ezt gondolta:

- Én is szeretnék egyszer így világítani! Egyszer ott állni az istálló felett, ahol a gyermek megszületett! De a Föld nagyon távol volt.

A gyermek a jászolban mégis meghallotta kívánságát. És a sok-sok más csillag között a kis csillagot is meglátta. Ezután a következő történt: a kis fehér pont lassan kezdett kiválni a Tejútból, és süllyedt mélyebbre, egyre mélyebbre. Ahogy egyre ereszkedett, úgy lett mindig nagyobb és nagyobb. Már olyan nagy lett, mint egy kéz, öt sárga csóvaszerű nyúlvánnyal. Úgy nézett ki, mint egy igazi csillag. És ekkor nagy csöndben leereszkedett egészen az istállóig. Odaült a jászol szélére, de kissé ijednek látszott.

- Karácsony van - mondta a gyermek a csillagnak -, kívánhatsz valamit. Tudom, hogy van egy nagy kívánságod.

A kis csillag látta a gyermek arcát, amint éppen rámosolygott. - Nincs semmi kívánságom - mondta a kis csillag, egyáltalán nem szerénységből.

A KIS CSILLAG

Valóban elfelejtette, amit korábban oly nagyon kívánt magának.

- Egyet szeretnék csak - mondta ki végül. - Hadd maradjak itt, a közeledben, ahol téged láthatlak. Mindig melletted szeretnék lenni. Maradhatok?

- Igen - válaszolta a gyermek. - De csak úgy maradhatsz velem, ha elmész. El az emberekhez, akik itt laknak a Földön. S ha elmondod nekik, hogy láttál engem.

- Az emberek nem fogják megérteni az én nyelvemet, s nem fognak hinni nekem - mondta a kis csillag. - És ... hogyan jutok el hozzájuk? Mind a házukban vannak. Az ajtók zárva, s olyan hideg van.

- Épp azért, mert hideg van, neked kell odamenned és felmelegítened őket. Az ajtók? Én magam fogom azokat kinyitni. Én is ott leszek azoknál az emberekkel, akikhez te elmész.

A kis csillag hallgatott. Még kisebbnek érezte magát, mint korábban. Amikor a gyermek látta, hogy a csillag szomorú, rámosolygott:

- Ha rászánod magad, ajándékozok neked valamit. Mint-hogy öt csillag-ágad van, öt dologgal ajándékozlak meg téged. Ahova elmész, ott mindig világos lesz. Az emberek meg fogják érteni beszédedet. Meg

tudod majd érinteni a szívüket. A szomorúakat fel tudod majd vidítani, s végül a békétleneket ki tudod engesztelni.

- Megpróbálom! - mondta a kis csillag. Ahogy indulni készült, érezte, hogy a fényből, amely a gyermeket körülvette, egy kevés ő mellé is szegődött. Egy kevés a melegségből és az örömből, s az ő békéjéből.

Az istálló fölötti kis csillag továbbra is apró és fénytelen maradt, láthatatlanul vándorolt a Föld fölött. Vitt viszont egy titkot magával, amelyről a többi csillag semmit sem sejtett: rá mosolygott a gyermek, s őt küldte útra. Hitet adott neki, hogy miért, alig tudta felfogni. Epp hogy elindult, egy kunyhóhoz ért. Egy öregasszonyt talált ott, az asztalra könyökölve. Alig vette észre, olyan sötét volt a házban.

- Jó estét! - köszönt a kis csillag. - Sötét van itt nálad. Bejöhettek?

- Nálam mindig sötét van - mondta az öregasszony. - Még akkor is, ha fényt gyújtok. Vak vagyok. De kerülj beljebb, akárki vagy is.

- Köszönöm - mondta a kis csillag, s leült az asztalhoz az asszony mellé. Samint ott ültek, a csillag elmesélte hosszú útját az égből, s azt, amit Betlehemben átélt. Olyan szépen mesélt, hogy az asszony azt mondta:

A szeretet barátságos az időszűke ellenére is.

A szeretet nem irigyel másokat házukért, amiben jól kiválasztott karácsonyi porcelán és odailló asztalterítő van.

A szeretet nem kiált rá a gyerekekre, hogy menjenek már az útból, hanem hálás érte, hogy vannak, és útban tudnak lenni.

A szeretet nem csak azoknak ad, akiktől kap is valamit, hanem örömmel ajándékozza meg épp azokat, akik ezt nem tudják viszonzni.

- Mintha én is látnám a gyermeket a jászolban. De hát én vak vagyok, s a gyermek is messze van. Ha nálam maradsz, akkor világosabb lesz. Maradj nálam, akkor nem leszek annyira egyedül.

- Te már soha többé nem leszel egyedül - mondta a csillag. - A gyermek fénye most már mindig nálad marad! De milyen különös is ez a fény: csak akkor tudod megtartani, ha tovább ajándékozod.

- Értem - mondta az asszony.

Miután elbúcsúztak, az asszony bezárta kunyhója ajtaját, s elindult a mezőkön keresztül. Úgy ment, mint bárki, aki lát. Az úton előtte ott volt a fény. Az a fény, amit a világtalanok is látnak.

A kis csillag boldog volt. Még sok ajándékot kellett szétosztania, s a karácsonyestnek sem volt még vége. De nem ért a dolga végére. Még ma is ott vándorol a Föld fölött. Esténként a csillagos égen meg tudod neked mutatni, hogy valamikor hol volt. De hogy ma hol van, azt nem tudom. Azt viszont tudom, hogy azokhoz mind elmegy, akik kívánnak valamit. Az asszony azt kívánta, hogy csak annyira lásson, hogy útra tudjon kelni. De maga a kis csillag is, ma is még csupán egy kis fehér pont lenne az égen, ha nem lett volna egy nagy-nagy kívánsága.

Feldolgozás

A szeretet mindent elvisel, mindent hisz, mindent remél, mindent eltűr.

A szeretet soha el nem múlik.

A videojátékok tönkremennek, a gyöngysorok elvesznek, a számítógépek elavulnak.

A szeretet ajándéka megmarad.

Megkérdeztük a POLGÁRMESTERT

Polgármester úr, november 15-én Szlovákia szerte helyhatósági választásokat tartottak, értelemszerűen Tardoskedden is. A polgármesteri címért egyedüli jelöltként indult, míg a képviselői helyért 26 képviselőjelölt méretette meg magát. Mit gondol, miért volt csupán ennyi jelölt?

Azt hiszem nem a mennyiség a lényeg, hanem a minőség. Én csak a magam nevében tudok véleményt mondani. Mindenki saját maga érzi, hogy mire képes, illetve hajlandó-e a közösségért dolgozni. Az elmúlt négy év során több alkalommal is hangsúlyoztam, hogy a község fejlődése nagyrésztben a képviselők döntésén és a polgármester hozzáállásán múlik. Fontos, hogy a testület, a polgármester és a községi hivatal szorosan, egymást kiegészítve tudjon dolgozni. Én ennek a hármasságnak vagyok a híve. Egyedüli jelöltként maradni nagy megtiszteltetés volt, ami a munkám eredménye is egyben, másrészt óriási felelősség és egyben kihívás is az előttem álló négy évre. Úgy gondolom, jó irányba indultunk el, ami a község fejlődését illeti, én az elkezdett utat folytatni szeretném.

A választások lezárultak, tudni véljük a 12 képviselő nevét. Hogyan értékeli a képviselő-testület összetételét?

A képviselők és a polgármester beiktatásakor felolvassuk a törvény által előírt esküt. Valamennyi képviselő és a polgármester is ígéretet tesz arra, hogy a falu és a lakosok javát fogja szolgálni. Hiszem, és bízom benne, hogy az új képviselő-testület legalább olyan odaadással és elszántsággal fogja szolgálni a község érdekeit, mint az előző években. Remélem, hogy az elképzeléseink közös összhangra találhatnak, hiszen csak együttműködve léphetünk előre. Természetesen, azért vagyunk emberek, hogy

véleményünk legyen, de kompromisszummal a véleményt is egyensúlyba lehet hozni.

Mik az elképzelései a 2014-2018-as választási időszakra?

Tekintettel arra, hogy 2014-ben számos pályázatot kezdtünk el, amelyek még folyamatban vannak, az elkövetkező időszakban ezekre fogunk összpontosítani. Igyekezünk ezeket a pályázatokat kivitelezni és lezárni, leggyakrabban viszont a közbeszerzési folyamat az, ami miatt a kivitelezés hosszabbra nyúlik. Ilyen pályázatok pl. a falu központ regenerációja több mint 1,1 millió € összegben, melynek a látványtervét az elmúlt hetekben a lakosok számára közzé tettük. Folyamatosan dolgozunk az új bérházak megépítésén is, amely beruházás összege csaknem 600.000,- €. Ebben az esetben a megépítési határidejét módosítani kellett 2015. június 30-ra. A hosszas engedélyeztetés következtében október 30-án benyújtottuk az Environmentális alapra a tervezett víztároló megépítésére szóló pályázatunkat. Ennek a pályázatnak a megvalósítása 2015-re van tervezve.

A felújításra váró épületeink között van a Községi Hivatal épülete, amelyre a költségvetésből elkülönítettünk 27.500 € a 2015-ös évre, valamint a Szolgáltatások háza és a régi kastélyszárny a termálfürdő területén. Az utolsó két em-

lített épületet lehetőség szerint pályázatból szeretnénk felújítani. Mindemellett az elkövetkező évek prioritása a termálfürdő továbbfejlesztése. Természetesen, mindig akadnak apró munkálatok, amelyek szintén pénzben kerülnek. Igyekezünk megteremteni a lehetőségeket, hogy szezonálisan pl. aszfaltozzuk az utainkat, foglalkozzunk az árvízvédelemmel, rendben tartjuk a közterületeinket, de ugyanúgy érdekes kulturális- és sportrendezvényeinket kínálunk. Nem szabad elfeledkeznünk a falu által finanszírozott óvodáinkról, az alkalmazottainkból, az épületeink fenntartási költségeiről és a már meglévő hiteleinkről sem, melyek mind megterhelik a község költségvetését. A lakos legtöbb esetben azt lát, amit látni szeretne, de mindenre időre van szükség. Jó példa erre a TESCO üzletlánc építkezési számdéka, melyet több mint egy évig tartó folyamat előzte meg, míg el nem kezdődhet a látványos munkafolyamat.

Az, hogy az üzlet nem épül, nem jelenti azt, hogy nem intéződnék a szükséges engedélyeztetések. Ez a projekt is a hosszadalmasabb és igényesebb projektek közé tartozik.

A téli időszak az utak karbantartásával szorosan összefügg. Hogyan készült föl a község erre az időszakra?

Így van. A téli időszak mindig a felkészülés időszaka az utcáink karbantartására. Már az elmúlt évben bebiztosítottuk a kellő mechanizmusokat, gondolkodok itt: a hókére, az útszóróra és a hókotróra. Ily módon is szeretném felhívni a lakosok figyelmét és megkérni Önöket, hogy saját házaik előtt tartsanak rendet, mechanizmusokkal való takarítás esetén ne hagyják a gépjárműveiket az utak szélén, hiszen így akadályozzák az utak tisztítását.

Tisztelt lakosok, kedves olvasó!

A közelgő ünnepek alkalmához kívánok áldott, békés karácsonyi ünnepeket, töltsenek nagyon sok időt szeretettel, hogy az új esztendőben megújult erővel, jó egészségben tudjunk megoldást találni az új kihívásokra.

AZ ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁSOK EREDMÉNYEI TARDOSKEDDEN

2014. november 15-én Szlovákiaiban önkormányzati választások zajlottak, amelyet a parlament elnöke 2014. július 7-én írt ki. Községünkben a testület által jóváhagyott határozat alapján 1 választókerületben 12 képviselő alkotja a 2014-2018-as időszakban a képviselő-testületet.

Tardoskedden a választásra jogosult 4 427 választópolgár közül 1 373-an léptek a szavazó urnákhoz, ez 31 %-os részvételi arányt jelent, ami jóval a szlovákiai átlag alá került.

A polgármesteri választásokon **egyedüli indulóként** Tóth Marián, mérnök a Most-Híd **polgári párt** színeiben indult, 1 113 érvényes szavazatot kapott, így a következő négy éves választási időszakban is ő tölti be Tardoskedd község polgármesteri pozícióját.

2014. szeptember 21-ig a **helyhatósági képviselői választásokra** 26 személy **jelöltetett**, 21 jelöltet politikai pártok indítottak: 10 személy az MKP színeiben, 7 személy a Most – Híd képviselőtestületben, 4 személy KDH jelöltjeként, 5-en pedig független képviselőjelöltként indultak.

A 2014-2018-as választási időszakban a következő 12 képviselő alkotja majd a képviselő-testületet:

1. Halász Gabriella,	MOST-HÍD	720 szavazat
2. MUDr. Borbély Zoltán,	független jelölt	666 szavazat
3. Csanda József,	független jelölt	638 szavazat
4. Buda Ferenc, mérnök,	KDH	579 szavazat
5. Borbély Róbert, mérnök,	MOST-HÍD	576 szavazat
6. Tóth Kamill, mérnök,	MOST-HÍD	539 szavazat
7. Mészáros Imre,	független jelölt	497 szavazat
8. Birkus Krisztián, mérnök,	MOST-HÍD	493 szavazat
9. Bencze Mihály,	MKP	467 szavazat
10. Balogh Zoltán, mérnök, Doc. PhD.,	KDH	465 szavazat
11. Ágh Zoltán,	független jelölt	460 szavazat
12. Takács Mariana, mérnök,	MKP	441 szavazat

Köszönjük minden tardoskeddi választópolgárnak, aki élt a szavazati jogával, és hozzájárult szavazatával az önkormányzati választásokhoz.

Továbbá köszönet illeti a választóbizottságok tagjainak, a Községi Hivatal és a Községi Rendőrség alkalmazottainak munkáját a választások zökkenőmentes lezajlásánál nyújtott munkájukért.

Mgr. Veres Judit

Reklám, információs és hirdetőtáblák engedélyezése községünk területén

Az 50/1976 –os törvény 71 paragrafusa értelmében minden reklám, információs és hirdetőtábla elhelyezésére, amelyek közterületről láthatók, valamint épülethez, kerítéshez, illetve a telekhez vannak rögzítve, szükséges az Építésügyi Hivatal engedélye. Elsősorban reklám és információs táblákról van szó, függetlenül attól, hogy a reklám írott betűvel, képi vagy elektronikai formában van ábrázolva.

Az engedélyt a Tardoskeddi Községi Hivatalban kell kérvényezni. A kérvényt benyújthatja a telektulajdonos, illetve azon személy, aki egyéb használati joggal rendelkezik az épülettel vagy telekkel kapcsolatosan, ahol a reklámtábla lesz elhelyezve.

A kérvényhez a következő dokumentumokat szükséges csatolni:

- a kérvényező által aláírt kérvényt,
- a reklámtábla elhelyezésének szituációs rajzát,
- a tábla elhelyezésének műszaki leírását,
- a tartószerkezet rögzítésének módját,
- egyszerű vázlatrajzát (méret, a tartószerkezet anyaga),
- tulajdonjog bizonyítását – tulajdonlapot, bérleti szerződését, eredeti, illetve hitelesített másolatát a Kataszteri Hivatalból,
- az érintett szervek és szervezetek véleményeztetését, hozzászólását.

Ha a reklámtábla a főút mellett van elhelyezve szükséges:

- a Szlovák Közüti Igazgatóság véleménye,
- a Járási Hivatal Közlekedési szakosztályának véleménye,
- a Járási Rendőrség, Közlekedési Felügyelet véleménye.

Az engedélyhez szükséges adminisztrációs díj:

60,00 €	- 15 m ² reklám felületig
200,00 €	- 15 m ² - 40 m ² reklám felületig
430,00 €	- 40 m ² reklám felület felett

Az 1/2011-es általános érvényű rendelet alapján érvényes bérleti díj a reklámtáblák elhelyezéséért községünk területén:

50,00 €/év	- 3 m ² reklám felületig
100,00 €/év	- 10 m ² reklám felületig
200,00 €/év	- 10 m ² reklám felület felett

Az adminisztráció díjat, illetve a bérleti díjat minden reklámtáblára külön kell fizetni a Községi Hivatal pénztárába készpénzben, illetve a község számlaszámlájára.

Az engedély nélkül elhelyezett reklámtáblákat az Építésügyi Hivatal utólag engedélyezheti, de az elhelyező pénzbírságban részesül. Amennyiben a figyelemztetés ellenére utólagos engedélyt

sem intéz az elhelyező, az Építésügyi Hivatal eltávolíttatja az engedély nélküli reklámtáblát.

Čapucha Katalin

A KÖZHASZNÚ VÁLLALAT TEVÉKENYSÉGÉBŐL

A Tardoskeddi Község mellett működő Közhasznú Vállalat az augusztustól novemberig tartó időszakban is több munkát végzett el községünk területén a lakosaink érdekében és kényelmében.

A **Szent István Napok előkészületei** során 10 új fabódét készítettünk az érsekújvári CoopServis vállalat segítségével. A 2x2,3x1,6 m méretű fabódék a Mikroregión Cergát-Vág által kiírt sikeres pályázatnak, Nyitra megye anyagi támogatásának, ill. az Élő Hagyományok Polgári Társulás közbenjárásával kerültek a község tulajdonába. A fabódék a jövőben is kihasználásra kerülnek akár a kézműveseink tevékenységében, de szerepük lesz a karácsonyi vásár során is.

Az **amfiteátrumnál** a padok cseréjén és a feljárón kívül – amelyről már beszámoltunk a Tardoskeddi Hírmondó idei, augusztusi számában, - teljesen felújítottuk az illemhelyeket.

Az **árvízvédelmi munkálatok** terén vízelvezető-csőveket helyeztünk el a T. Vansová, a Réti utcákban, és átkötöttük ebből a célból a Vasúti utat a Mikszáth utcával. A Hollý és a Gorkij utcákban a szennyvíz elvezetését oldottuk meg. A Vasúti úton és a Bercsényi utcában az árkok tisztítását végeztük el. Az árvízvédelem területén az aktív munkák ellenére akad munka bőven. Ezért

kérjük a lakosokat, amennyiben lehetőségük van, a házuk előtti árkokat tartsák rendben.

Az **alapiskola tornatermék felújítását** még a nyári szünetben elkezdtük, de mivel terjedelmes rekonstrukcióról volt szó, és az időjárás sem igazán kedvezett, a munkálatokat szeptemberben tudtuk befejezni.

Az új **bérházaknál** elkészültek a 3x4 m teraszok. Ezenkívül a talaj kiegyenesítése céljából földet hordtunk a házak mögötti részre.

Ami **kisebb karbantartási munkálatokat** illeti, szeptemberben a Jesenskij utcában járdát építettünk az új Szűz Anya szoborhoz, segítettünk a bontási munkálatoknál a volt egészségügyi központ mögé tervezett új bérházak helyén, megjavítottuk a Kollár utcában lévő kis hidat.

A **közeljövőben szeretnénk** megoldani a vízelvezé-

tést a 2014-ben átadott új bérházaknál, megjavítani a Pozsonyi úti Máriácska kápolnát, a Szolgáltatások házában átalkítani a helyiségeket olyan formában, hogy archívumként tudjon funkcionálni, parkolót építeni Vásárcsarnoknál, és több utcában elvégezni az útjavítást. Ezenkívül vízelvezető

csővek elhelyezését tervezzük a Puskin utcában, a Felvégi artézi kút környékén, a Káposztás, Majakovskij és Gorkij utcákban.

Reméljük, sikerül ezeket a terveket is minél hamarabb megoldanunk.

Varga Károly,
a vállalat vezetője

A községi rendőrség jelenti

A községi rendőrségnek az elmúlt hónapokban is akadt munkája bőven. Nagyon sok esetben együttműködünk a többi rendfenntartó szervvel. 16 esetben működünk együtt az Érsekújvári Járási Rendőrfőkapitánysággal, a bünyügyi szakosztállyal 2 alkalommal, a bírósággal 23 esetben (elsősorban exekúciós ügyek kapcsán), a Munka-, Szociális és Családügyi Hivatallal 6 alkalommal.

Az augusztusi és szeptemberi hónapokban többször folytattunk ellenőrzést a szociálisan hátrányos helyzetben élő, valamint roma családoknál. Az ellenőrzések célja a rendszeres iskolalátogatás, és a családtagok átmenei lakhelyének felülvizsgálása volt. Két esetben nem volt átmeneti lakhelye az ellenőrzött személynek, és mivel az egyik ilyen személy még komoly bünyügyi múlttal is rendelkezett, ki lett utasítva Tardoskeddről. Azok a gyermekek, akik nem jártak iskolába, be lettek jelentve

a Munka-, Szociális és Családügyi Hivatalba.

A 2014-es évben aktív ellenőrzői munkát kezdtünk el a helyi alapiskolákban. Leginkább kisebb verekedések és sikanéri esetében, lopásoknál, ill. iskolakerülés esetében jártunk el.

Az őszi hónapokban napi rendben volt a zöld hulladék égetése nemcsak az idősebb, de a fiatalabb korosztály részéről is. Az érintettek arra hívtakoztak, hogy nem tudják, mely napokon engedélyezett

a kerti hulladék elégetése, pedig a helyi hangszóró és a kábeltelevízió is informálta erről lakosainkat.

Szeptemberben egy bicikli lopásra „szakosodott” szervezett bandát sikerült elfognunk, melynek tagjai főleg a vasútállomásnál lévő kerékpárokat lopták el. Itt szeretnénk felhívni lakosaink figyelmét, hogy a közterületeken lakatolják le a bicikliket.

a községi rendőrség tagjai

Képviselői sarok

Tisztelt olvasó!

Az elmúlt négy év képviselői tapasztalatainak értékelésénél nem az eredményekről írok, ezekről a polgármester úr bizonyára majd részletesen beszámol. Közel 20 éves önkormányzati tapasztalataimból kiindulva megpróbáltam összehasonlítani az egyes időszakok testületeinek munkáját.

A rendszerváltás utáni első tíz évben a képviselők többsége „pártember” volt, és a testületi ülések előtt ún. frakció-üléseken, a vezető pártemberek útmutatása alapján döntöttek arról, hogy miként fognak szavazni. Mára ez a forma

már szinte teljesen megszűnt, előfordult, hogy még az egy párthoz tartozó képviselők sem szavaztak azonosan. Fontos változás, hogy a „képviselő” ma már nem csak az általa lakott utca vagy körzet lakosait képviseli, mint a múltban, hanem a község egészére kiterjedő döntéseket hoz. Ez olyan munka, amelyet csak kellő szakmai felkészültséggel, s a falu mindennapjainak ismeretében lehet jól végezni. A képviselő-testület jó munkájához nagyon fontos a polgármesterrel és a községi hivatallal való együttműködés is.

A fenn említett három alapvető szempontot figyelembe véve úgy gondolom, hogy összességében a 2010-2014-es választási időszak testülete jó munkát végzett. A polgármester és a képviselő-testület együttműködése az elmúlt 20 évben talán a legkevesebb nézeteltérést hozta, s ha voltak is kritikus esetek, azt a polgármester végül ügyesen megoldotta. A képviselők egymáshoz való viszonya is jónak mondható.

Akadnak azért hiányosságok is. Magamnak elsősorban a lakosokkal való rendszeres találkozás, a mindennapok ismeretének hiányát rovom fel. Igaz, ehhez nagyban hozzájárult jelenlegi munkahelyem is: munkanapokon gyakorlatilag nem vagyok otthon, reggel elmegyek és csak estefelé kerülök haza. Néhány képviselőnk szakmailag volt felkészületlen, ami abban nyilvánult meg, hogy meglehetősen hiányos ismereteik voltak nemcsak a testületen tárgyalt problémákról, de néha magáról a faluról is. Gondolom, ezt a lakosok is észrevették.

Az elkövetkező időszak képviselőinek ezért azt tanácsolom, hogy mielőtt nekikezdenének a döntéshozás felelősségteljes munkájához, okvetlen ismerkedjenek meg a jelenleg érvényes falufeljesztési tervvel, a községi önkormányzatokról szóló törvénnyel, és még jó néhány ide vágó szabállyal, rendelettel. Csak ezek ismeretében fogják tudni feladatukat jól ellátni. Azoknak a képviselő

jelölteknek, akik jelenleg csak a facebookon próbálják láttatni magukat, s a közéletbe kevésbé tevékenyek, üzenem, hogy a virtuális világ nem pótolja a közvetlen kapcsolatot. Aki nem tud a község mindennapjainak részese lenni, nehezen fog tudni saját döntéseket hozni, mert mindig a mások információi, útmutatásai szerint kell majd döntenie.

Végezetül egy megszívlelendő, rövid idézet Assisi Szent Ferentől:

„Uram, adj türelmet, hogy elfogadjam, amin nem tudok változtatni.

Adj bátorságot, hogy megváltoztassam, amit nem lehet elfogadni, És adj bölcsességet, hogy a kettő között különbséget tudjak tenni.”

A polgármesternek és az új képviselő-testületnek kívánom, hogy az idézet szellemében végezzék munkájukat, s akkor falunk lakosai is elégedettek lesznek.

Tisztelettel: Bara Mihály,
volt községi képviselő

AZ ISKOLA- ÉS KULTÚRÜGYI BIZOTTSÁG TEVÉKENYSÉGÉNEK KIÉRTÉKELÉSE

Nyolc évig, két választási időszakban voltam a községi választmány képviselője. Az első ciklusban az Iskolaügyi komisszió elnöke, majd a második ciklusban a kultúra és a közösségi ügyek társultak a bizottsághoz. A munkacsoportot igyekeztem úgy összeállítani, hogy közösségünk minden rétegének képviselője benne legyen a komisszióban,

gondolom ez sikerült is. Annak ellenére, hogy a kollektívánk nagyobb létszámú volt, mindig igyekeztünk rugalmasan, helyes döntéseket hozni. A négy év alatt 19-szer üléseztünk, amelyeknek hangulata mindig kellemes volt. Az iskolaügy területén örömmel állapíthatom meg, hogy sikerült a községnek 2011-ben befejeznie az iskola épületének felújítását, 2014-ben pedig a tornaterem, a fűtőház és az öltözők is teljesen megújultak. Az iskolaudvarban található közlekedési pálya, és a termálvíz felhasználása az épület kiűtésére szintén pozitív dolog. Az óvodák igényeinek részben sikerült eleget tennünk.

A kultúra területén számos sikeres rendezvényt valósíthattunk meg. Itt megemlíteném a gyereknapiakat, ahol bizottságunk tagjai aktívan kivették részüket a szervezésben. Megünnepeltük a Sport-

klub megalakulásának 90. évfordulóját, amelynek komisszió volt az egyik fő szervező. A rendezvényen részt vettek a legfiatalabb sportolókól kezdve a felnőtt, aktív és idősebb sportolók is. Az este Zuzana Smatanová koncertjével zárult. Örömmel tölt el, hogy az elmúlt évek során a kultúrcsoportjaink pl. a nyugdíjas klub, cserkészek méltó helyiségeket kaptak.

Több éven keresztül tagja voltam a Tardoskeddi Hírmondó szerkesztői bizottságának, a választmány által megbízva civil esküvőket vezettem le szlovák nyelven. Nagy felelősségű munka volt ez, mert a család, a házasság számomra a legfontosabb dolgok közé tartoznak. A bizottság tagjai minden évben nagy mértékben részt vettek a Szent István napi ünnepségek megszervezésében, de a község többi rendezvényein is ki vet-

ték részüket. Javaslatokat tettünk a Falu díjra, kulturális és civil szervezetek támogatására. Természetesen, voltak elképzelések, amelyeket nem sikerült megvalósítani, például a játszótér tervezetere nem sikerült támogatást szerezni. Ezek kihívásként a következő idősakra maradnak.

Engedjék meg, hogy ezúton köszönjem meg a bizottság tagjainak aktív munkáját, a községi hivatal alkalmazottainak Tóth Marián, mérnök, polgármester vezetésével, a hivatalvezetőnek, a kultúr referenseknek a konstruktív együttműködést. Mindannyiuknak kívánok erőt, egészséget és kellemes karácsonyi ünnepeket, az új képviselő-testület és az új komissziók tagjainak pedig sok jó döntést és gyümölcsöző együttműködést.

PaedDr. Mészáros Iveta

KULTURÁLIS NAPLÓ

ÁRENDÁŠ MILAN FAJANSZ KIÁLLÍTÁSA

2014. AUGUSZTUS 23. – SZEPTEMBER 10.

A fajansz alkotások kedvelői számára egy igaz csemegével kedveskedtünk, mégpedig Árendáš Milan, neves tardoskeddi keramikus, festő, a népművészet mesterének kiállításával a Faluházban. Az alkotó 1987-ben, 28 éves korában kapta meg a Népművészet Mestere címet. Munkásságát a sokrétűség jellemzi: kézműves mester, keramikus, cserépkálya készítő, egyben kiváló festő. Alkotásai jellegzetes képzőművészeti kézigyet viselnek magukon. A zománcot és a festékeket hagyományos módon, a régi fazekas mesterek receptjei alapján készíti. Kedveli a természetes színárnyalatokat, az általa használt

színek pasztikusak és egyedi struktúrájúak. Előnyben részesíti a nagyobb méretű műtárgyak készítését, melyeken előszeretettel alkalmazza a márványozást. A 90-es évek kezdetétől leginkább kályhakészítéssel foglalkozik. Alkotásai rendszeresen megtalálhatók a Pozsonyi Népi Iparművészeti Központ által szervezett kiállításokon. 2013-ban Pozsonyban, később Tátralomnyicon állított ki. Idén Kassán, szülőfalujában Tardoskeden, majd októbertől Lengyelországban, Varsóban volt látható a kiállítás. A kiállítás megrendezésében közreműködött és segítségünkre volt a Pozsonyi Népi Iparművészeti Központ.

FELVIDÉK – HORNÁ ZEM

CÍMŰ DOKUMENTUMFILM VETÍTÉSE

2014. OKTÓBER 30.

Moziba hívtuk lakosainkat, mégpedig a Faluházba, ahol sor került Plancíková Vladislava dokumentumfilmjének vetítésére, melynek címe Felvidék – Horná zem. A sokak számára ismerős családi történetek, emlékek, és különös kapcsolatok felhasználásával a szerző a fiatalabb nézők számára is segít megérteni a rég lezárt események sorsszerűségét és örökérvényűségét. A film olyan személyek sorsát mutatta be, akiket érintettek a II. világháborút követő politikai döntések a nemzetiségileg vegyes területeken. A korszak tanúinak elbeszéléseit és az archív filmfelvételeket animált történetek és Jana Kirschner csodálatos dalai egészítették ki.

Borbély Livia
tardoskeddi Faluház

ISMERETLEN ISMERŐSEINK

2014. OKTÓBER 23. –
NOVEMBER 28.

A Faluház galériájában rendszeresen szervezünk tárlatokat, melyeken többnyire egyetlen művész alkotásait mutatjuk be. Az Ismeretlen ismerőseink című kiállításon viszont négyen, Benkő Mária, Batyková Martina, Jaško Betka és Borbély Tibor mutatkoztak be. Az alkotók személye sem szokványos, ugyanis mindannyian

JUBILÁNSOK KÖSZÖNTÉSE

2014. OKTÓBER 17.

Az idősek iránti tisztelet hónapjában, októberben hagyományosan sor került a 70, 80 és 90 éves lakosok köszöntésére. Idén nyolcvannégyen ünnepelték kerek jubileumukat. Örömmel szolgált, hogy köszönthettünk egy 95 éves lakost is. A rossz időjárás ellenére sokan eljöttek az ünnepségre, ahol remélhetőleg jól szórakoztak. Az ünnepi hangulathoz illő műsort most is a Nyugdíjasklub mellett működő Rozmaring Dalkör szolgáltatta.

A polgármesteri köszöntő után következett a kedves kultúrműsor, mely néhol megható, másol pedig szórakoztató vagy mulatságos volt. A műsorban fellépett Bencze Erika is, a pozsonyi Konzervatórium növendéke, aki budapesti kuplékkal, szonokkál szórakoztatta a közönséget. Az ünnepeltnek virággal és apró ajándékkal is kedveskedett községünk önkormányzata. Az ízletes ebéd után sor kerülhetett a baráti beszélgetésekre és dalolásra is.

hétköznapi emberek, akiket szinte mindannyian ismerünk, mégis kevesen tudjuk róluk, hogy a képzőművészetet nemcsak csodálják, de művelik is. Szabadidejükben festenek, rajzolnak, alkotnak. A tárlat elsődleges célja volt, hogy bemutassa amatőr képzőművészeink alkotásait a nagyközönségnek, ezáltal is újabb munkára ösztökélve, illetve őket. Bár a szakmát nem tanulták, az alkotással nem hivatásszerűen foglalkoznak, de az alkotói képességüknek, az esztétikai érzéküknek

köszönhetően örömet okoznak közvetlen környezetüknek és mindazoknak, aki megtekintették a kiállított munkákat.

Köszönjük!

Kedves adományozók!

Ezúton szeretnék a magam és kisfiam, Viktor nevében köszönetet mondani mindenkinek, aki felajánlotta adója 2 % a fiunknak. Az önök segítségével is sikerült megvalósítani régi álmát, hogy legyen saját biciklijé. Ennek az egyedi tervezésű háromkerekű biciklinek, és egy másik személynek a segítségével már ő is tud kerékpározni, s közben a lábizmai is erősödnek. A kerékpár ára 1.900 € volt, de leírhatatlan volt Viktor öröme, amikor meglátta. Most már együtt tudunk kerékpározni mi is, mint a többi család, akiknek egészséges a gyermeke.

Még egyszer köszönjük szépen.

Ruzsik Attila és családja

1. TARDOSKEDDI TÖKFESZTIVÁL

A MOST-HÍD polgári párt tardoskeddi klubja az őszi be-
köszöntével egy egész napos
fesztivál megszervezésén gondolkodott. A szándék valamennyi tag részéről meg volt, már csak azt kellett kitalálnunk, milyen jellegű rendezvény legyen. Szerettünk volna valami újat hozni, ami összetartja a családokat, a szülőket, a gyermekeket. Végül megszületett - rendezzünk tökfesztivált! A gondolatot tett követte, és így utólag visszanezve, egy sikeres rendezvényt szerveztünk. Annak ellenére, hogy az első ilyen fesztiválról volt szó községünkben, nagyon jó lett a visszhangja.

Már kora délután jöttek a szülők a gyermekekkel, a nagyobb gyerekek a barátaikkal, és olyan felnőttek is, akik nem faragtak, viszont a sok tökből készült finomságot kóstolták meg. Mindenki megízlelhette az erre az alkalomra készített tökös krémleves, tökös muffint, tökből készült lekvárt és a hagyományos sült tököt, amelyet mézzel kínáltunk. Finom gyümölcsös teát is lehetett fogyasztani, hogy felmelegedjenek a résztvevők ezen a napos, ám hideg őszi szombat délutánon.

Közel 80 vettek részt a rendezvényen. Mindenki kapott tököt (többet is), amelyekből tetszése és fantáziája sze-

rint faraghatott töklámpást. A résztvevők nagyon ügyesek voltak, gyönyörű, kreatív alkotások születtek. Bizony, nehéz volt kiválasztani a legszebbeket. Végül megszületett a döntés, a legjobbakat díjakkal jutalmaztuk meg. Viszont a többi gyermek sem ment haza üres kézzel, mindenki kapott egy kis ajándékot, édességet és sok más, tökből készült finomságot.

Örömmel tölt el minket, hogy az emberek eljöttek közénk, elbeszélgettünk, és hogy ismét hasznos és érdekes eseményt hozhattunk létre községünk gyermekeiért, lakosaiért.

Reméljük, mindenki jól érezte magát, bízunk benne, hogy lesz ennek a fesztiválnak folytatása és tardoskeddi hagyományá válik.

Halász Gabriella

**Kellemes karácsonyi ünnepeket
és nagyon boldog új évet kíván
a MOST-HÍD tardoskeddi alapszervezete**

**Veselé Vianoce
a šťastný nový rok
Vám praje
Miestna organizácia MOST-HÍD
v Tvrdošovciach.**

KÖNYVAJÁNLO

DAVID WALLIAMS
MILLIÁRDOS FIÚ

Jocónak számos oka van rá, hogy boldog legyen. Egész pontosan milliárdnyi. Ő a legvagyonosabb tizenkét éves az egész világon! Van saját tekepályája, mozija és még főkomornyikja is, aki mellesleg egy orángután. Ám Jocó boldogtalan, mert egyetlen barátja sincs. Aztán mégis jön barátja sincs. Aztán mégis jön barátja sincs.

A kiadványban megtalálható fényképek hiteles dokumentumok, melyek sajátos módon egyesítik az írott és a tárgyi forrás bizonyos jegyeit. Az archív felvételek mellett Mészáros Imre, Szarka Gyula és Tóth Ferenc fotói is helyet kaptak az olvasmányban. A kiadvány megvásárolható a Községi Hivatalban, ill. a Faluházban.

Kívánjuk, hogy a könyv lapozgatása közben csak jó szívvél gondoljanak Tardoskeddre.

Ruzsik Katalin

ÜDVÖZLET TARDOSKEDDRŐL

A XVI. Szent István Napok alkalmából Tardoskedd község egy bővebb, terjedelmesebb tartalmú publikációt jelentetett meg. A kivitelezés megvalósításán a hivatal alkalmazottai: Borbély Livia, Bračo Szilvia és Ruzsik Katalin, valamint a helyi magyar tanítási nyelvű alapiskola igazgatója, PaedDr. Tóth Szilvia és PaedDr. Juhász Judit munkálkodott. A szerzők arra törekedtek, hogy a könyvben objektív képet fessenek községünk mindennapi életéről. Néhány szóban bemutatnánk községünk legújabb, **Üdvözet Tardoskreddről** c. kiadványát. Miről olvashatnak benne?

Mivel jelen nincs múlt nélkül, nem hiányozhat a kiadványból a történelmi kitekintő, de az olvasó átfogó képet kap az oktatás és nevelés egykori helyzetéről is. Tardoskedd nemcsak emlékműveiről, hanem híres szülőiteiről is ismert. Egy fejezet erejéig Szikora György, Morvay Gyula és Winter Sándor életútját járhatjuk be, de betekintést kaphatunk a község sportéletébe is. A könyv méltatásánál nem hagyhatjuk ki a szervezeteink, és testvértelepüléseink bemutatását sem, akikről ugyancsak olvashatnak.

A kiadványban megtalálható fényképek hiteles dokumentumok, melyek sajátos módon egyesítik az írott és a tárgyi forrás bizonyos jegyeit. Az archív felvételek mellett Mészáros Imre, Szarka Gyula és Tóth Ferenc fotói is helyet kaptak az olvasmányban. A kiadvány megvásárolható a Községi Hivatalban, ill. a Faluházban.

Kívánjuk, hogy a könyv lapozgatása közben csak jó szívvél gondoljanak Tardoskeddre.

Mgr. Veres Judit

ÖRÜLÜNK, HOGY ÚJRA EGYÜTT TUDUNK JÁTSZANI

A Szent István Óvodában gyermekeink szeptember 2-án örömmel vették birtokukba a felújított csoportszobákat.

Örülünk, hogy együttes munkával, a szülők segítségével nyáron sikerült esztétikusabbá tenni az óvoda belterületét. Igyekeztünk otthonias, kellemes hangulatot teremteni a gyermekek számára, hiszen az óvoda a közoktatási rendszer legelső láncszeme. Itt szerezheti meg a gyermek egy életre a legalapvetőbb emberi ismereteket, magatartásformákat: a szereteten alapuló értékrendet, az odafigyelést és a rácsodálkozást Istentől kapott világunk nagyszerűségeire.

Az óvoda dolgozói nagy szeretettel várták az új, illetve a régi óvodásokat. Az első pár nap után a könnyes gyermekszemek kezdtek mosollyal megtelni, és a kicsik elindultak felfedezni a megannyi csodát, amit az óvodai élet rejteget számukra. A sok-sok színes játék, a rengetek új kispajtás, vidám mondókák, dalok, a já-

tékudvar száz csodája hamar elvarázsolta a gyermekeket.

Miután a gyermekek beszoktatási időszaka sikeresre kerekedett, óvodánkban az oktató-nevelő munkánk mellett elkezdtük a különféle programok beiktatását. A hagyományainkhoz híven ez évben is megemlékeztünk az **idősek hónapjáról**, mivel nagy- és dédszüleink mosolya, gondoskodása rengeteg erőt sugároz felénk, a kitartásuk, szeretetük felbecsülhetetlen kincs számunkra. Ezért októberben közös foglalkozásokra hívtuk meg óvodánkba a nagyszülőket. A nagymamák az unokáik segítségével finom kalácsokat sütöttek, gyümölcsleveket készítettek, amelyeket örömmel szolgáltak fel a nagyapáknak is, akik a kis kezek segítségével

az ős kincseiből készítettek különféle alkotásokat, töklámpásokat, kukoricamanókat, levél-, illetve gesztenyefigurákat. Ugyancsak októberben el látogattunk a **helyi alapkiskola közlekedési pályájára**, ahol a gyerekek saját közlekedési eszközeiken, rendőrelőadásával ismerhették meg a közlekedési szabályokat, amelyek fontosak számukra a biztonságuk érdekében. **Média hetet** is szerveztünk, ahol a rádiózás, televíziózás világának rejtelmeiben tekinthettek be a gyermekek. December kezdetével az óvodánk legfontosabb időszakára készülünk, amikor Adventet, Szent Miklós ünnepét, Jézus születését ünnepeljük majd. A községünk által megrendezett karácsonyi vásárra nagy buzgósággal készítjük óvodásainkkal a különféle díszeket szeretteink számára.

Aktivitásaink, nevelésünk célja a teljes gyermeki személyiség fejlesztése, az életre való felkészítés a tevékenységek által és a tevékenységek keresztül. Szeretnénk, ha óvodásaink boldog és sikeres felnőtté válnának, akik képesek szeretni és odaadni önmagukat

másokért, akik harmóniában élnek magukkal, másokkal és Istennel.

Záró sorként engedjék meg, hogy az ünnep emelkedett hangulatú perceiben az óvoda gyermekei és alkalmazottai nevében kívánjak békés karácsonyt, s azt hogy a 2015-ös évben szeretteik, családjuk körében boldogan, kiegyensúlyozottan éljenek.

Mgr. Spevák Bencze Michaela
a Szent István Óvoda
igazgatónöje

ŐSZ A MAGYAR ÓVODÁBAN

A Magyar Tanítási Nyelvű Óvodában az októberi hónap az ős jegyében telt. Három héten keresztül tartó foglalkozásokon a gyerekek megismerték az őszi természet nyújtotta kincsekkel. Az első héten a szőlőé volt a főszerep. Szzebnél szebb szőlőfürtök készültek papírgalacsinból, a levevényomatok csodaszép színekben pompáztak a kiállításon. A gyerekek finom mustot facsartak, süteményt sütöttek.

Másik héten kedvenc gyümölcsükkel, az almával foglalkoztak. Minden nap újabb és újabb kreációk születtek, melyek az óvoda folyosóját díszítik. A sütés most sem maradhatott el, almarózsát sütöttek. Legnagyobb sikert azonban az almáspite-golyó aratta. Természetesen, a helyi szövetkezet jóvoltából minden nap került az asztalra friss alma és almale is.

Az utolsó héten a zöldségekkel ismerkedtek a gyerekek, így is népszerűsítve az egészséges táplálkozást. Ötletes figurákat alkottak paradicsomból, répából, krumpliból. A kiállítás minden szülő tetszését elnyerte.

A érdekes foglalkozásoknak nincs vége, az adventi időszakban már a karácsonyra készülődünk, várjuk a Mikulást, mézeskalácsot sütünk, téli díszítést kap az óvoda. Színházba megyünk, zenés előadást tartunk az oviában.

Ezúton szeretnénk minden kedves olvasónak békés, boldog ünnepeket kívánni!

a Magyar Tanítási Nyelvű Óvoda alkalmazottai és a gyerekek

SZEMERÉNYI KÁROLY MAGYAR TANÍTÁSI NYELVŰ ALAPISKOLA

AZ ISKOLÁNK ÉLETÉBŐL

Szeptember második napjával ismételten zajos lett az iskola épülete. Kezdetét vette a **2014/2015-ös iskolai tanév**. Az aktív munkát 167 tanuló kezdte meg 16 pedagógus irányításával. A 18 szakkörön kívül (melyek egész évben működnek) számos rendezvényt kínálunk tanulóinknak, ezek segítségével bővíthetik

a tudásukat, a készségeiket és képességeiket.

Szeptemberben megrendeztük az immár hagyományos őszi kiállításunkat. A papírgyűjtés segítségével hozzájárultunk a környezetünk védelméhez, de az egészséges futás sem hiányozhatott a programsorozatból.

Az egészséges életmódra való nevelés iskolánkban alap feladat, ezért nem maradhat ki az egészséges nap sem. Ebben az iskolai évben rendhagyó módon szerveztük meg, ugyanis a **kenyér világnapját** és a **szlovákiai termékek napját** egy napon ünnepeltünk. Az előadások mellett, melyeket a tanító nénik készítettek, Szabó Nandi és kis csapata volt a segítségünkre. A tanulók betekintheztek a kenyér folyamatának készítésébe, majd

a kemencében sült, fonott kalácsokat el is fogyasztották. A kenyér falatozása mellett különféle kenőket, zöldség- és gyümölcsfalatokat is lakmározhattak a gyerekek. Fontos, hogy felhívjuk a figyelmet - akár ilyen és hasonló rendezvényekkel - a helyes étkezési szokásokra, valamint a háztáji ételek fogyasztására.

Szarka László történész - **Aradi vértanúk** címmel egy rendhagyó történelem órara. A tanár úr tartalmas előadásában rámutatott a magyarság megőrzésére, az elhivatottságra, amely nem a szavakban és a kritikában, hanem a tettekben nyilvánul meg. Az előadás színvonalát emelték Buják Vince faragott emlékművei, melyek a 13 Aradi vértanú neveit tartalmazzák.

Az advent a várakozás időszaka. Ünneplőbe öltöztetjük szívünket, de a környezetünk is megszépül. Intézményünk kilencedikes tanulói a hitoktató közreműködésével elkészítették az iskolánk **adventi koszorúját**. Különleges volt

az idei év, ugyanis két koszorút készítettünk. Az egyik a tradíció jegyeit viseli magán, hiszen 24 gyertya díszíti. Míg a másik, az emeleten elhelyezett koszorú, nemcsak pompájában, hanem nagyságában is kitűnik.

Az iskolai év még korán sem ért véget, számos esemény, verseny és rendezvény áll még előttünk. **Megragadva az alkalmat, a közelgő karácsonyi ünnepekre való tekintettel az intézményünk valamennyi diákja és alkalmazotta nevében kívánok, áldott, békés ünnepeket és sikerekben gazdag 2015-ös új évet.**

PaedDr. Tóth Szilvia

Az augusztus 24-én tartott vasárnapi, ünnepi szentmise nemcsak azért volt rendhagyó, mert búcsúi istentisztelet volt, hanem azért is, mert egyúttal ez volt Bíróczy István tardoskeddi származású lelkiatya aranymiséje is, pappá szentelésének 50. évfordulója alkalmából.

Falunk szülöttje Csehországban kezdett iskolába járni, ahová a családunkat eldeportálták. Később itthon fejezte be a nyolcéves Magyar nyelvű Alapiskolát. 1959-ben az érsekújvári Magyar Nyelvű Gimnáziumban szerzett érettségit, még ebben az évben felvették a pozsonyi Teológiai Főiskolára. A papi szemináriumban, 1964. augusztus 15-én, Nagybaldogasszony ünnepén szen-

telték pappá. Első szentmiséjét Tardoskedden mutatta be, 1964. augusztus 23-án búcsú vasárnapján.

Első kápláni székhelye Léva volt, itt öt évig szolgált. Egy rövid ideig Dunaszerdahelyen volt káplán, majd Ipolyságra helyezték. Innen Komáromba került káplánnak, ahol három évig szolgált.

1972-ben Ímelyre helyezték, ez volt az első plébánosi helye. 1972 végén Vágtornórcra kapott kinevezést, ahol tíz évig tevékenykedett plébánosként. Itt kezdődtek számára a nehéz feladatok. A lelkipásztori tevékenység mellett gondoskodnia kellett a templomok és a plébánia javításáról is. Először a tornóci templom teljes felújítását végezte el, majd Felső Jattón újította fel a templomot.

50 éve az Úr szolgálatában

1982-ben Tallósra helyezték, ahol szintén tíz évig szolgált. Itt is a templom javításával kezdte a munkát: új tető, új külső vakolat, új ablakok, belső festés és a templom új kerítése volt a feladata. Egy évvel később ugyanez történt Pozsonyvezekényen is, amely Tallóshoz tartozik. Mindezek mellett az Érseki Hivatal megbízta őt, hogy szervezen tanfolyamot templomi kántorok és énekesek számára az egyházmegye magyarlakta vidékén. Ezzel párhuzamosan megbízást kapott, hogy Pozsonyban a papi szemináriumban a kispapokat tanítsa liturgikus, egyházi énekekre. E mellett a püspökség őt kérte meg a pásztorlevelek lefordítására magyar nyelvre, és egyéb iratok lefordítását magyarról szlovák nyelvre. Ez utóbbit huszonöt éven át végezte. Húsz évig szerkesztette a HOMÍLIA c. prédikációs kiadványt hazai és külföldi papok számára. Az ő nevéhez fűződik az is, hogy a negyven éves kommu-

nista tilalom után 1989-ben újra indította a híres, tallósi Lurdi barlang búcsúját, amely újra zarándokhely lett.

1992-ben Ipolyságra kapott kinevezést, ahol plébános és kerületi esperes lett. Itt egészen más feladatok vártak rá. Elődje és földije, a boldog emlékű Borbély Péter lelkiatya elindította a katolikus egyházi iskola megalapítását. Ezt a nagy és nemes feladatot folytatta és fejezte be utódja, Bíróczy atya. 1992. szeptember 1-jén nyílt meg a Kilencéves Magyar Egyházi Alapiskola Ipolyságon, két év múlva pedig megalapította a nyolcosztályos Magyar Egyházi Gimnáziumot. Így lett ez az intézmény az ország legnagyobb magyar katolikus iskolája. Ezért a munkáért 2001-ben megkapta Ipolyság Város Díját. Közben a templom és a plébániaépülete új tetőt kapott. Az ezredfordulóra a templom új színes ablakokat, és új belső festést kapott, miközben átrendezték a templom előtti

teret is. A várossal közösen felújította a Mária-szobrot a Főtér közepén, illetve a város feletti Kálváriát a fennállásának 90. évfordulója alkalmából.

2001-ben Nagymegyer lett a következő állomása. Itt is a templom felújítása, belső festése volt az első dolga. Hétéves ittléte alatt átépítette a templom előtti teret. Itt ő volt a dunaszerdahelyi járás esperese.

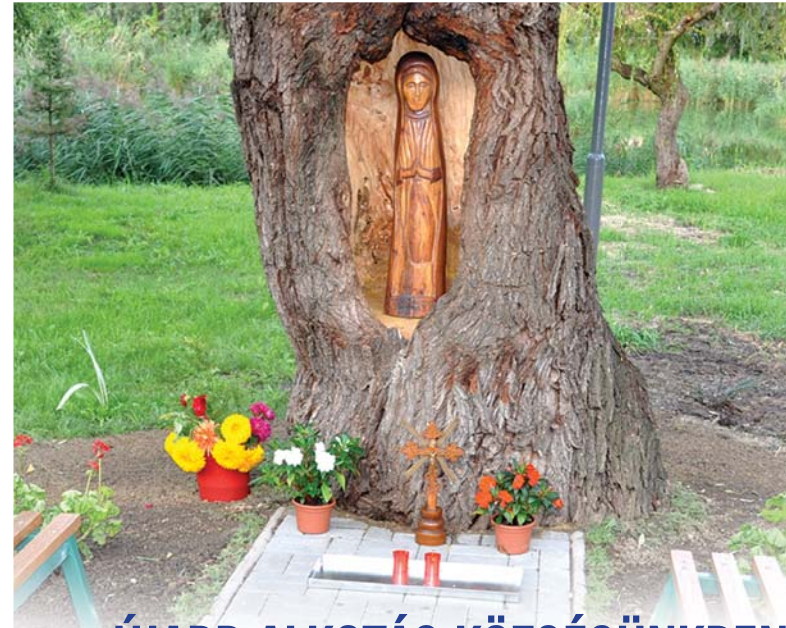
2008-ban Nagykérre helyezték, ahol mai napig is szolgál. 2010-ben új plébániát épített a községben. A nyitrai egyházmegye püspöke kinevezte őt az Országos Liturgikus Bizottság tagjává. Ő lett a nyitrai püspökség fordítója, és egyben tanítója a nyitrai szeminárium kispapjainak, ki- ket magyarul tanít misézni.

2009-ben Budapesten átvette a Magyar Köztársaság Oktatási Minisztériától a Fraknói Vilmos Díjat.

**Bíróczy Miklós
és neje Valéria**

A szerkesztőség és olvasóink nevében szívből gratulálunk Bíróczy István atyának jubileumához, jó erőt, egészséget és Isten áldását kívánjuk számára.

ÚJABB ALKOTÁS KÖZSÉGÜNK BEN AZ UTÓKORNAK

Szeptember 15-én a Hétfájdalmú Szűz Anya ünnepén meghitt rendezvényre került sor a Jesenskij utcában.

Az ötletadó Szabó Attila családjának kezdeményezésére egy faragott Szűz Anya szobrot, Buják Vince alkotását szentelték fel ünnepélyes keretek között, amely az egyik ott lévő fűzfa törzsében van elhelyezve. A szobor átadása alkalmából a Jesenskij és a környező utcák lakói több napon át azon igyekeztek, hogy szebbé tegyék környezetüket erre az alkalomra. Ezt Tóth Marián, mérnök, községünk polgármester is kiemelte az ünnepélyen: „a szobor átadása jó példával szolgálhat községünk valamennyi lakójának, miszerint összefogással, szeretettel és akarattal közösen meg tudjuk szépíteni környezetünket. Óvjuk és védjük értékeinket,

hogy fennmaradjanak az utókor számára.” – tette hozzá.

„A fafaragó legnagyobb öröme, ha szülőfalujában szentelik fel alkotását.” – jegyezte meg Buják Vince, majd hozzátette, bízik benne, hogy a közeljövőben, a Csábi tó túlpartján lévő kistemetőben faragott kálváriát fogunk szentelni.

A Hétfájdalmú Szűz Anya legújabb szobrát Mgr. Kürthy Tamás, plébános áldotta és szentelte meg. A megható ünnepség a Fehér Akác asszonykórus, ill. a jelenlévők közös énekével ért véget.

Ha lehetőségük van, Önök is keressék fel községünk újabb ékességét a Jesenskij utcában! Az esti órákban a megvilágított alkotás még meghittebb, magasztosabb hangulatot áraszt.

Braço Szilvia

MESTERFOKON ÉLTETIK TOVÁBB A NÉPZENÉT

„Hagyományos régiók, régiók hagyománya” címmel zajlott a X. Vass Lajos Népzenei Verseny Kárpát-medencei Döntő november 8-án a Csepeli Munkásotthonban. A rangos megmérettetésre két éven keresztül zajlik a versenyzők válogatása, az idei 58 felnőtt csoportból és szolistaiból heten érkeztek a Felvidékről. A felnőtt mezőny zsűrijének elnöke Dr. Gerzanics Magdolna, népzenekutató volt.

A 20 éves múltra visszatekintő tardoskeddi Fehér Akác asszonykórus a Bíborpiros Szép Rózsa Népdalverseny Országos Döntőjében 2013-ban elért eredményével vált jogosulttá ebben a budapesti döntőben való részvételre. Akkori gömöri, medvesalji versenyszámukat teljes egy évig csiszolták, tökéletesítették. „Magyarországon kívül négy további ország magyar ajkú hagyományörzőivel mértük össze tudásunkat. A felépítés után úgy éreztük, jól sikerült a produkció, az eredményhirdetésekor mégis először azt hittük, talán megelégedtek rólunk. Hihetetlen, hogy nagydíjasok lettünk” – mondta Mogrovič Magdolna, az asszonykórus tagja.

Minden éneklőcsoport vágya, hogy egyszer eljuthasson erre a rendezvényre. Ettől nagyobb elismerést a tardoskeddiek sem tudhatnak magukénak, pedig gyakorlótermükben számos díj sorakozik már a polcokon.

„A zsűri pontozta a dalválasztást, a színpadi megjelenést és az előadásmódot. Hangsúlyozták, hogy meg lehet tanulni bármilyen népdalt, de csak a sajátunkat tudjuk igazán hitelesen előadni. És itt valóban minden fellépő a saját régióját képviselte” – magyarázta Mogrovič Magdolna.

Nívódíjból hármat, a Kiemelt Nívódíjból 35-öt és a Vass Lajos Nagydíjból 20-at adtak át – ez utóbbival büszkélkedhet a Fehér Akác is. Rajtuk kívül hazánkban csak ketten vihettek haza hasonló oklevelet és Vass Lajos bronz emléklapokat. Ráadásul könyvvásárlási utalványt is kaptak.

A Csemadok Tardoskeddi Alapszervezetének vezetősége büszke hagyományörzőinkre, akiknek köszönhetően is tovább él a magyar népdal.

Benkő Tímea

Kiss Gizellánál jártam, mert kíváncsi voltam, hogyan készülnek a vázák, kenyérkosarak, tálak, és még ki tudja mi minden – papírból. Egy évvel ezelőtt, a karácsonyi vásáron már láttam Gizike alkotásait. Először el sem akartam hinni, hogy papírból készültek. Elhártam hát, hogy meglátogatom, megkérdezem, megnézem – és aztán már talán hihetek a saját szememnek.

Gizike mosolyogva fogadott, és bevezetett a nappaliba. Széles csikra vágott színes reklámpapírlapok, pálcikaformára tekert papírcsikok, kerekre nyírt kartonpapírok ... papír minden mennyiségben...Elkerekedett a szemem, amikor megláttam a rengeteg nyersanyagot. Nohát! Szóval, ebből a millió papírpálcikából lesz majd az a sok minden, így kell elkezdenni, előkészíteni a hozzávalókat! Aztán ragasztani, fonni, hajtogatni, formálni, alakítani, lecsipni, hajlítani, eldolgozni, lakkozni... és már készen is van. Bármilyen amit csak akarunk. Volt mit néznom, pedig ez még csak a kezdet volt. Itt bizony nem vész kárba egyetlen reklámpapír sem. Még a szomszédok is nyalábbal hordják. Van miből dolgozni, az biztos. Mikor „kicsodálkoztam” magam, nem győztem kérdezősködni:

Mikor és hogyan kezdődött, honnan vette az ötletet, miért éppen a papír, próbálkozott-e mással, más technikával is, nem volt nagyon bonyolult, sikerült rögtön az első darab, és ha nem sikerült, nem vetés el a kedvét, és, és, és...? Száz kérdést tettem fel. Gizike türelmesen válaszolt: „Két évvel ezelőtt, amikor nyugdíjas lettem, egyszerre nagyon hosszúak lettek az őszi-téli esték. Tévé nézni csak úgy, ölbe tett kézzel? Ugyan már!

Papírvilág

Úgy nem is érdekes... Körülnéztem az interneten, hiszen annyi minden van ott, tán találok valami érdekeset. Találtam is. Sok mindent: hogyan készítsunk műanyag sörözüvegéből vázát, sörösdobozból mécsesalátétet... Ki is próbáltam, de... nem is tudom..., a műanyag az csak műanyag. Nem az igazi. Aztán ráakadtam a papírpálcikákból készített tárgyra. Ez megfogott. Elkezdtem... Persze, nem volt az olyan könnyű, mint a bemutató-filmeckékben. A legelső váza, amit sikerült megcsinálnom... mit mondjak? ... nem kaptam volna érte formatervező-díjat sehol, az biztos. Viszont a munka érdekes volt. Szépen, fokozatosan belejöttem. Már tudtam, milyen szélesre vágjam a papírcsikokat, milyen szorosan tekerjem a hurkapálcikára, hogy ne essenek szét. Rájöttem, hogyan kell eldolgozni a maradék, kilógó csikokat, mennyi ragasztót kell keneni a kartonpapír-alapra, hogy a kész holmi rögzítésére legjobban a vízzel hígított gyerekbútor-lakk... és a többi apróság, „szakmai” fogás. Próbálkoztam a festéssel is. Amikor készen lett egy kosárka, befestettem..., de nem lett tökéletes. A festék nem takarta mindenhol. Később derült ki, hogy festeni nem a kész tárgyat kell, hanem a papírcsikokat még a fonás előtt. Úgy döntöttem, hogy nem, a papír maradjon meg a maga valóságában. Bármilyen kitaláltam, el tudtam készíteni. Nem csak a vázákat, kenyérko-

sárkákat, hanem de nézzük meg inkább...”

Megnéztük. Egy szoba telis-tele kész papírból font holmival. Hú, a mindenit! Most néztem csak nagyot! Volt ott minden: kosárkák kisebbek-nagyobbak, ceruzatartók, szélalmok, talicskák, hattyúk, virágok, csengők, babakocsi – csak beletenni a csöpp játékbabát és tolni – és... cipőcskék. Hát... ámultam! Papírból font cipőcskék! Félcipő, benne a fűzője, papucskák, szandálkák...csak felvenni és csattogva elfutni bennük... Tán felsorolni sem tudom, mi mindent láttam. Meg voltak olyan „csigás” tálak is. A papírpálcikát le kell laposítani, csigába tekerni, a csigákat szalaggal összeragasztani és már készen is van. Milyen könnyű mondani, igaz? „Most már nagyon sok helyre hívnak – meséli tovább Gizike – a gyerekek is kíváncsiak, meg ugye, meg is szeretnék próbálni. Voltam már a tardoskeddi alapiskolában, hiszen odajár Renike, az unokám – nagyon ügyes, ő is megpróbálta már a papírfonást, tessék, ezt a vázát ő készí-

tette – aztán az úrvári gimiben, Udvardon Anyák napján voltam, és persze a kiállítások. Abból sok van. A tardoskeddi Faluházban is volt kiállításom, az úrvári Csemadok-házban, és Magyarországon is több helyen. Nagyon szívesen megyek. Jó érzés, ha az embereknek tetszik a munkám...” Hát persze, hogy tetszik – mondtam –, az nem is lehet kérdés.

„Akkor mondd meg, ezek közül neked melyik tetszik a legjobban?” – fordult hozzám Gizike.

Nem kellett gondolkodnom a válaszon. A cipőcskék. Az a befűzött félcipő, az rögtön a szívemhez nőtt. „Tessék, a tied!”

Enyém lett a gyönyörű papírcipő. Nem csak választ kaptam a kérdéseimre, de még ajándékot is! Nohát! Én annyira örültem! Mit fogok beletenni? A százféle színes fülbevalómat, vagy a legújabb picit kaktuszomat? Még nem tudom, de majd kitalálom!

Gizike, további sok sikert, bemutatót és kiállítást kívánok! Szerezzon még sok embernek olyan örömet, mint nekem. Köszönöm a beszélgetést és a kiscipőt! **Birkus Magda**

VISSZATEKINTÉS A CSERKÉSZEK ELMÚLT HÓNAPJAIRA

A 60-as számú Sík Sándor cserkészcsapat idén is számos, sikeres akciót tudhat maga mögött. Ahogy gondolatban visszatekintek, szébbnél szébb élmények jutnak eszembe.

Február végén a csapat tagjai Palástra utaztak, ahol a SOCHI 2014 nevezetű téli tanulmányon kipróbálhatták a téli olimpia sportjait, persze kicsit másképp. Nagy népszerűségnek örvendett például a szárazföldi sífutás, a téli-röpi nevezetű izgalmas versenyszám. A sörögetés minden fortélyát elsajátító gyerekek élvezettel méretek meg a curlingben is (Hozzá kell tenni: a szállásunk e versenyszám után csillogott a tisztaságtól!) A sportágak mellett cserkészeink felfedezhették a környék szépségeit is. A palástiak szívélyesen fogadták őket, mikor egy-egy özikével, vagy szarvassal szereztek volna lefényképezkedni, de voltak olyanok is, akik csak egy gilisztát találtak, s azzal kapták magukat lencsevégre. Ha volt egy kis szabadidő, akkor sem pihentek, meneteltek, énekeltek, kezűgyeskedtek, de volt, amikor szójátékoztak vagy sakkoztak, sőt báboztak is, és megtanultak a csillagok állásából tájékozódni.

Szocsiból hazaérkezve minden energiánkat és kreativitásunkat az őrsi összejövetelekbe fektettük. A tavasz beköszöntével csapatunk kisebb csoportjai együtt élvezték a friss levegőt a szabadban, együtt csodálták hétről hétre a természet változásait, az esősebb időkből pedig a cserkészotthon falai között gyarapíthatták cserkész tudásukat, és szerezhettek új őrsi élményeket.

A július elején zajló cserkésznap során a tardoskeddi cserkészek és szüleik együtt tölthettek egy vidám napot a helyi Halastón. A szokásos cserkész programok mellett, úgy gondoltam az íjászatnak volt a legnagyobb sikere a gyerekek körében. Ha volt 5 perc szabadidejük, máris Henrichet keresték, hogy „csak még egyszer” kipróbálhassák. A délelőtti folyamán Balog Zsolt tartott előadást Tardoskedd múltjáról és a vőfélykedés hagyományairól, amit a kisebb és nagyobb gyerekek is nagy érdeklődéssel hallgattak. A cserkészszülőknél hálá, délelőtti gulyással lakhattunk jól, majd egy kis pihenő után jöhetett a számháború, a kvíz és a lufis játékok. Bár a délutánt kicsit elmosta az eső, ez mit sem változtatott a délelőtti kialakult vidám hangulaton. Azt hiszem, ezt az bizonyította leginkább, hogy mikor eljött az este, a gyerekeket alig lehetett rábeszélni, hogy elinduljanak hazafelé. Nem kellett sokáig szomorkodniuk, mert augusztus közepén a Tábori napok keretén belül visszatértünk a Halastóra, ám ekkor már vittük a sátrainkat, hálózásainkat, és 4 napig ott is maradtunk. Az egész tó a cserkésztől zengett négy napon át reggeltől estig.

Az egyébként is zsúfolt nyár ellenére csapatunkból idén is voltak, akik kiválóan helytálltak a szövetség vezetőképző táborában: Labai Vivi, Pintér Do-

minika és Bencz Katica a Segédőrsvezető-képző Táborban vettek részt, ahol mindhárman példaértékűen szerepeltek. Oravek Gábor a tavalyi sikeres SÖV után az Őrsvezető-képző Táborban próbálta ki magát. A tábor sikeres elvégzése után még vár rá egy hétvége, ami után majd ő is képzett Őrsvezető lesz. Száraz Berni pedig idén már 3. alkalommal vett részt az önzetlen háttér munkát lebonyolító Segítő Táborban. Mind az öt cserkészünkre nagyon büszkék vagyunk!

Augusztusban sok időt fordítottunk a métaedzésekre is. Minden héten 2-3 alkalommal találkoztunk a tréningpályán és játszottunk, amíg birtunk. Bár a tervezett Tardoskeddi Méta napot sajnos a rossz idő végett le kellett mondanunk, de szeptemberben az Országos Métabajnokságon Félben megmutathattuk, mit tudunk. Meg is mutattuk! Bár a dobogóra nem sikerült feljutni, cserkészeink 2 nagyon szép mérkőzést játszottak Kassa és egy vegyes csapat ellen.

A cserkészprogramok mellett idén is részt vettünk a köz- és általános iskolák rendezvényein. Márciusban az emlékoszlopot, augusztusban Szent

István szobrát koszorúztuk. A júniusi gyereknapon akadályversennyel készültünk a gyerekeknek, a nyári kézműves táborban népi játékokat tanítottunk, búcsú szombatján pedig babgulyást főztünk. Hála Daninak, a főszakácsunknak és a segítők igyekezetének, idén a zsűri különdíjjal jutalmazott bennünket. A különdíj után felbátorodva csapatunkból páran részt vettek a Szímei Fröccsnapokon, ahol a zsűri 3. hellyel és egy különdíjjal jutalmazta a finom babgulyást. Októberben a Csemadok helyi alapszervezetének köszönhetően részesei lehettünk egy Megemlékezésnek az Aradi vértanúk kivégzésének 165. évfordulója alkalmából, ahol bemutatták Buják Vince legújabb alkotásait.

Amikor ezt írom, már sok program utánunk van, azonban az évnek még nincs vége. Az őszi végi és téli hónapokban újabb közös programokban lesz még részünk, de erről megint egy újabb számban írunk.

Ez a rengeteg program persze nem valósulhatott volna meg a sok támogatás nélkül, amit kapunk, elsősorban a szüleinktől, de ugyanúgy a község vezetőségétől, és a helyi szervezetektől is. Ezúton is szeretném a tardoskeddi cserkészek nevében megköszönni mindenkinek, aki bármilyen formában támogatta és támogatja csapatunkat. Akár anyagilag, akár erkölcsileg, minden jó szó és bátorítás sokat segít, és reményt ad a jövőhöz. Köszönjük!

Bugyik Szimona
csapatparancsnok

TARDOSKEDDI VASUTAS A CÍMLAPON

Miért szeptember 27-én ünnepeljük a Vasutasok napját?

A vasutasok napját hazánkban már hosszú évek óta szeptemberben ünnepelik. De nem volt ez mindig így. Az első ünnepségek az 1954-es évhez kötődnek, amikor augusztus 18-án a prágai várban megtartották a vasutasok első országos konferenciáját. Attól kezdve minden évben, egészen 1963-ig, augusztus 18-án tartották meg a Vasutasok napját. Hogy az ünnepségre való előkészületek ne zavarják meg a vasutasok téli időszakra való felkészülését, előbb szeptember 23-ra, majd szeptember 26-ra halasztották az ünnepést. 1993-ban, Szlovákia önállósulása után, a Szlovák Államvasutak vezetősége egy olyan időpontot keresett a Vasutasok napjának megtartására, amely kapcsolódik a vasút történelméhez, s egyben a mai Szlovákia területéhez kötődik. Öt olyan eseményt találtak a múltból, amely megfelelt ennek a célnak, míg

végül az 1840. szeptember 27-én megnyitott Pozsony – Szentgyörggyel összekötő lóvasút évfordulóját választották ki, mivel ez volt az első közvasút nem csak a mai Szlovákia, hanem az akkori Magyar Királyság területén.

A Slovenka folyóirat 1959. augusztus 17-i számának címlapján a fiatal, 21 éves tardoskeddi forgalmista Mészáros Magda látható Bajcs vasútállomásán. Visszaemlékezése szerint az újság szerkesztője egyenesen Pozsonyból jött ki autóval Bajcsra, mivel abban az időben nagyon kevés nő viselte a vasutasok kék egyenruháját. Az idő múlásával Magda asszony férjhez ment, Őtápkovára változott a neve, született két gyermeke és a családjának élt. 20 év szolgálat után, amelyeket Ógyállán, Érsekújváron és Tardoskeden végzett, egészségi állapota megromlott, és kénytelen volt otthagyni a szeretett vasutat.

Még most is, nyugdíjas kora ellenére, olykor felmegy a házuk tetejére, ahonnan ellátni a vasútig, és emlékei visszakísérik ifjúságához, a vonatokhoz, a volt munkatársaihoz.

A napokban meggyőződhetett arról, hogy a vasutasok összetartása és kollegialitása örök, mert felkerestük őt Vas Andrással, a Tardoskeddi Vasutasok Zászló Egyesületének elnökével, aki 50 év után sem feledkezett meg munkatársáról, és ajándékkal kedveskedett neki. Ez a találkozás adta az ötletet, hogy megírjam ezt a rövid cikket a mosolygós és szerény vasutas lányról, aki a Slovenka címlapján is szerepelt, s akiről a falu közössége már elfeledkezett. Ha ma kerülne valaki községünkől egy újság címlapjára, az biztosan nagy szenzáció lenne!

És legalább három napig tartana...

Úgy gondolom, ennél sokkal nagyobb figyelmet érdemel az a tény, hogy élnek köztünk olyan egyszerű, de lelkiekben gazdag emberek, mint Magda asszony és Vas András. Nálam ők tartósan a „címlapon” maradnak, mert környezetüknek jó példát mutatnak tisztességéből, mások megbecsüléséből.

Érdekességgé írtam itt a végén még szeretném megjegyezni, hogy a szlovák vasutak jövőre „csak” fennállásuk 167. évfordulóját ünnepelik. Ez azért van, mert a történészek szerint a vasút története csak az első „igazi”, vasból készült gőzmozdonyok megjelenésétől számított. Az első gőzmozdony húzta vonat Szlovákia területére 1848. augusztus 20-án gördült a Marchegg – Dévényújfalú – Pozsony vonalon.

Buda Ferenc, mémök

AMIKOR CSIKOROGNAK A KEREKEK

Az idők életük alkonyán sokszor gondolnak vissza az elmúlt évekre, munkahelyi élményeikre, emléképekre pergetnek le előttük a fiatalságukról. Az alábbiakban Vas András volt mozdonyvezető-instruktor érdekes élményeit szeretnénk Önökkel megosztani, aki 40 évet dolgozott a vasútnál, s aki gyakran felidézte ezeket az emlékeit.

„1971-ben a vasúti depo vezetője megbízott a 423041-es számú mozdony vezetésével, amelyet a ČKD Praha cégben gyártottak. Ez a mozdony Božena Němcová „Nagyanyó” c. regénye alapján készült film forgatására volt kirendelve Brno Dolné-ból. Ez a szép film jelenleg is gyakran szerepel a televíziók műsorkínálatában. A mozdony homlokzatára öt-

ágú csillag volt odaerősítve, amelyet a filmforgató stáb utasítására le kellett volna szerelnünk, de ez nem sikerült. Ezért korommal kentük be, hogy ne lehessen látni.

A forgatás a komáromi állomás és Violin között valósult meg 16 kilométeres távolságban. A vasútvonal arra az időre le volt zárva. A rendező iskolázást tartott nekünk arról, mit kell majd tennünk. Hat kéttengelyű vagonot húztunk, amelyeknek az 50-es kilométernél füstölgni, gőzölni, majd szikrázniuk kellett. Az első vagonban a jobb oldalon ült a nagyanyó egy kisfiúval, akinek az ablakhoz volt nyomódva az orra, és kifelé nézett. Violinban a megállás után be lettek kapcsolva a ventilátorok. A peronon ott állt Ave Maria, a menyasszony, aki-

nek a gyönyörű, hosszú ruháját a szélek lengetnie kellett. Ezért kellett a mozdonynak pontosan megállnia. A nagyanyó a fiúcskával leszállt a vonatról. Amikor a szerelvény Violint elhagyta, a mozdonynak csikorognia és szikráznia kellett. Mindezt addig kellett ismételnünk, amíg a rendező nem lett elégedett. Ezek számomra felejthetetlen emlékek maradtak.” (M.I.)

Magazinunk készítése során a cikkekben szereplő **Vas András 79 éves korában elhunyt**, így ezentúl már csak múlt időben beszélhetünk, írhatunk róla. Ezekkel az írásokkal is szeretnénk tisztelni emléke előtt.

a szerkesztőség

Régi farsangok

Miután véget ért a tél legszebb napjai, a karácsonyi és az újévi ünnepek, a rövid nappalok és a hosszú, sötét éjszakák után az emberek reménykedve várták a megújulást, a napsugár melegét. Vidámságra, szórakozásra vágytak.

Január 6-án, vízkereszt vagy a háromkirályok napján megkezdődött a farsang. A szó a német „farschange” szóból alakult ki, így néhány népszokás is innen ered. Ez a nem állandó hosszúságú időszak vízkereszt napjától, a húsvétot megelőző 40 napos nagybőjt kezdetéig, hamvazószerdáig tart. Mivel a húsvét is változó dátumú, így a farsang ideje is lehet rövidebb vagy hosszabb. 2015-ben csak 42 napos lesz.

A népszokások közé tartozik a tél búcsúztatása, a tavasz várása. A gonosz szellemek elűzésénél a régi jelmezek elég ijesztőek voltak, hogy minél jobban elűzzék a hideget, a telet, a halált. Nagyon sok helyen a telet megszemélyesítve egy rongybábút öltöztettek fel, énekszöveget mondtak, és a falu végére, ahol a folyóba vetették vagy elégették. „Takarodjon el a tél, örvendjen, aki él!” – kiabálták. Ehhez hasonló a mohácsi busójárás is, amely minden évben megújul.

A téli estéken a fiatalok már a fonókban is énekeltek, táncoltak, bolondoztak, ismerkedtek egymással. Ez volt a párválasztás időszaka. A legtöbb lakodalmat is farsangban tartották. Egy-egy lagziban néha 100 ember is összejött. Télen, sátor híján a szobákat kiürítették, hosszú fa asztalokkal, padokkal körberakták. Sok jó ember kis helyen is

elfér – mondták. Az asszonyok már 1 héttel előtte sütötték a száraz süteményeket, kalácsot, melyek dobozokba rakva várták a vendégeket. Cigányzenével, hosszú sorban vonult a templomba a lakodalmas menet. 1951-52-ben unokabátyám lakodalmán a „Cigányutcából” a „Gonoszpusztán” át nyakig sárosan érkezünk a templomba. Visszafelé már az Alvégen mentünk, itt nem volt olyan nagy a sár. Néha, este vitték a menyasszonyt a falu másik végére, közben hangosan énekeltek, kiabáltak: „Viszik a menyasszonyt!” Este a kíváncsiskodók elmentek „lagziablakra”, ahol süteménnyel, egy kupica pálinkával kínálták meg őket. A lakodalmakban régebben farkasi cigányzenészek jártak muzsikálni, de az 1900-as évekből már tardoskeddi bandák is alakultak.

A farsang jó alkalom lett az evésre, ivásra, szórakozásra, mulatozásra. A fő ételek közé tartozott a kocsonya. A téli disznóöléskor beszóztak körmöket, csülköt, fejet lehozták a padlásról. Jól kiáztatták, és nagy fazékban reggeltől-estig főzték. Éjjelre tányérokba rakva, hideg helyre tették, mivel ekkor még hűtőszekrény nem volt. Reggelre megdermedt, és kezdődhetett a falatozás. A rokonságban néha egymásnak is küldtek 1-1 tányérral. Nincsen farsang fánk nélkül, így többször is sütöttek farsangi fánkot, melynek mágikus erőt tulajdonítottak. Nálunk siska, a palócoknál pampuska,

Erdélyben pánkó a neve. A forgácsfánkot (herócét) a bálba is elvitték, és kínálták egymásnak.

Ez időtájt a mezőgazdasági munkák szüneteltek, volt idő a rokonlátogatásra, „hogy jobban tojjanak a tyúkok” – mondogatták az asszonyok.

A farsang jellemzői mégis inkább a bálók, mulatozások voltak, melyeket házaknál, kocsmákban tartottak egészen a múlt század elejéig. Apámra emlékezve, aki sokszor mesélte, hogy a Malom utcában Sós Miska báty volt a dudás. Amikor már megkopott a dudája, új dudu kellett. „Hozzatok egy kutyát, rossz a dudám!” – mondta a legényeknek. Ennek a börtönkiszáritva készült el az új dudu. Dudanótára énekelve főleg a legények mulattak.

Minden utcának megvolt a saját kocsmái táncháza, ahová más utcabeli nem mehetett. Ha néha-néha egy lány után odamerészkedett más utcabeli legény, ebből verekedés lett. Ha hosszú volt a farsang, külön-külön mulattak a nemzedékek. Volt emberbál, melybe fiatalnak tilos volt mennie. Farsanghétfőn az asszonyok is külön báloztak. Vagyis ettek, ittak, kiabáltak, mert itt szabad volt minden, amit máskor tiltottak. Itt férfimódon mulathattak. Tréfásan asszonybálnak, ördög lagzinak, macskabálnak is nevezték. Gyerekbált is tartottak, de csak estig. Akkor tréfás versikével fejezték be: „Itt a farsang, itt

a bálók, táncra ifjak, táncra lányok! De tinektek kicsiké, este

Sajnos, a régi szokások, ünnepek feledésbe mennek, életünk szegényebbé, sivárabbá válik.

Kollár Mária

A disznóvágás mindig jelentős esemény volt a háznál, kivált régen, mert egy időre – néha egy évre – bebiztosította a család hússzükségletét. Ezért minden háznál vágtak legalább egy disznót. Az ölések száma függött a család létszámától vagy anyagi lehetőségeitől. Hentesüzlet már a múlt század húszas éveiben is volt a faluban, de a sokgyerekes családokban nem jutott rá pénz, hogy ott vásárolhassanak. Ezért volt jobb megoldás disznót nevelni, és levágni. Kora tavasszal vették a malacot – malacokat. A malac kincs volt, amit gondozni kellett, hogy szépen fejlődjön. Moslékkal itatták, amibe tejet is öntöttek és örültek, ha szépen nőtt. Nézegették, mert hogy a „gazda szeme hizlalja a jószágot”.

A disznóölés mindig télen, lehetőleg karácsonyhoz volt, és erre alaposan fel kellett készülni. A gazdasszony már 1-2 nappal előtte kiforrázta a húsos teknőt, elmosta a nagy edényeket, és előző nap megsütötte a hurkába való hagymát, valamelyik családtag meghegyezte a hurkapálcikákat. A gazda megélesítette a késeket, levett egy deszkából készült ajtót, és előkészítette a disznóölés helyét. A nagy napon mindenki korán kelt, még a gyerekek is. A gazdasszony begyújtott a sparheltbe meg a katlanba (ha volt), ahol sok vizet melegített. A disznó leölését általában a gazda végezte úgy, hogy leszúrta az állatot, amit néhányan lefogtak. A kiömlő vért a gazdasszony fogta fel egy tábla, és keverte, keverte, hogy meg ne alvadjon. Azután a kamrába tette. A férfiak a leölt disznót beborították szalmával, amit meggyújtottak, és így perzseltek le a sörtéit.

Egy érdekesség: mintegy 80-100 évvel ezelőtt a perzselést az utcán végezték, mert úgy volt biztonságosabb. Az udvarokban többen laktak, a házak, istállók szalma- vagy nádtetősek voltak, egy elrepülő szikra tüzet okozhatott volna. Édesapám mesélte (ők a falu közepén laktak), hogy az emberek jöttek a hajnali miséről, megálltak a perzselésnél, megnézték és látva a 100-110 kilós malackát, elismerően bólogattak,

Régi disznóölések

hümmögtek: „de szíp állat vót.” A gazda keble csak úgy dagadt a büszkeségtől.

A szőrétől leperzselt disznót azután egy deszkaajtóra húzták, és bő vízzel alaposan lemosták, majd bontották, darabolták, behordták a házba a húst, és ott dolgozták fel. Ez férfimunka volt. Az asszonyok reggelit készítettek, majd kiforgatták a beleket, sok-sok szzevágott hagyma, só és ecet keverékével szagtalanították. Ezután megtöltötték főtt árpakásával, amit összekevertek a megfőzött, leőrölt belsőségekkel és a fűszerekkel. A hurkák végeit hurkapálcikákkal tűzték össze: „bespajlizták”, és megfőzték. Főztek kolduskását is. A kimaradt hurkakásába vért öntöttek, és megfőzték. A sonkákat, szalonnákat besózták, és a húsos teknőben hagyták, ahol a sós vízzel naponta megöntözték, majd felfüstölték, és eltették a tavaszi és nyári munkákhoz. A zsírnakvalót összevágták, kisütötték. Ezzel a zsírral ki kellett bírni egy évig. A töpörtyű is finom csemege volt.

Hűtőszekrény nem volt, a friss húst nem tárolhatták. Egy részét megsütötték pecsenyének, más részét kolbásznak töltötték. A tarját és a gerincét – „gericset” – kb. 1 kilós darabokra vágták, ezekből küldtek kóstolót a rokonoknak.

A KÓSTOLÓ.

Egy leveses tányérba kolduskását tettek, friss töpörtyűt, 2 szál hurkát, a közeli rokonoknak, testvéreknek friss húst, esetleg 1 szál kolbászt is. A tányért bekötötték egy konyharuhába, és a gyerekek másnap elvitték. Kaptak érte egy kis aprót vagy egy almát. A kóstoló-küldésnek fontos szerepe volt, mert a kölcsönösség elvén a család visszakapta ugyanezt még a télen. Ilyen szépen, praktisan oldották meg, hogy heteken keresztül kapott a család friss húst és egyéb finomságokat.

A háború utáni években vágási engedélyt kellett kiváltani a községhez. Egy családnak egy disznó levágását engedélyezték, és kötelező volt 5 kg zsírt beszolgáltatni az egyik hentesüzletbe. Ha nagy volt

a család, két disznót vághattak, és a másikból 8 kg zsírt kellett beadni.

A hatvanas években már voltak hűtőszekrények (az újvári Elektrovitban gyártották, remekül működtek, erősen hűtöttek, sőt fagyasztottak is). A levágott disznók akkor már 160-180 kilósak, sőt nagyobbak is voltak. Az ölések akkor is inkább télen zajlottak, de a húсок és a hurka elraktározása könnyebb lett. Kellott is a hús, mert a hentesnél csak korlátozott mennyiségben vehettünk. Amikor jött a szigorító rendelet: minden levágott disznó hátáról be kellett szolgáltatni a bőrt. Akkor ért véget a szalmás perzselés, mert a leadni való bőrt tilos volt perzselni. Szakszerűen kellett levenni a megszabott méretek szerint, letisztítani és leadni úgy, mint a zsírt. Akkortól a levágott disznó hátán lemérték a bőrt, vizes zsákokkal letakarták a levágandó darabot, téglákkal rögzítették a zsákokat és egy erre a célra készített perzselővel perzseltek, amit fával fűtöttek. Az ölö egyik kezében tartotta a perzselőt, a másikkal hajította a kereket, hogy a tűz kilövelljen, perzseljen, de csak ott, ahol lehetett. Ezeket a „pörzsölőket” néhány éven belül gázperzselők váltották fel, amelyeket ma is használnak.

Az „ölők” november végétől februárig dolgoztak, szúrták, később már lötték a disznókat és perzseltek, feldolgozták. Minthogy mindenkinek volt munkahelye és hét közben dolgozott, a disznóölések hétvégén voltak. Volt, hogy egy-egy ölö szombaton vagy vasárnap három disznót is leölt. Valahol esetleg csak ölt, perzsel, levette a bőrt, szétszedte a disznót, és ment a következő megrendelőhöz. Általában egy helyen elvégezte a feldolgozást is. Megkeverte a hurkakását, a kolbász húst, és meg is töltött mindent. Évtizedekig végezték fárasztó munkájukat. Hajnalban keltek, este végeztek. A legismertebb és legkedveltebb közülük a „Ruszi András” volt. Így nevezték a faluban az ukrán András bácsit. A valódi neve Andrej Ogorodnyik volt. Fiatal katonaként, 17 évesen, az I. világháború alatt került

a faluba. Itt is maradt, soha többé nem ment haza. Jóravaló, ügyes ember volt. Megtanult magyarul, bár mindvégig erős oroszos akcentussal beszélt. Aki tehette, őt hívta. Ezért még hetvenen túl is járt ölni. További elismert ölö volt még Hrebín (Piros) Jancsi bácsi, Vanya (Kontesz) Józsi bácsi, Buják (Sobi) Laci, később Balogh Karsci és még mások.

Az 1980-as évektől már engedélyezett volt a disznóvágás megszorítások nélkül. Minthogy akkorra a háztartásokban nem csak hűtőszekrények, de fagyasztóládák is voltak, a család bármikor vághatott disznót. Vágtak is. Télen, nyáron az év bármely szakában. Lakodalmakra, vendégségekre vagy egyszerűen akkor, amikor az otthoni készletek megfogytak, ha a fagyasztók kiürültek. Ma is vannak ügyes, jó ölö, csak

a disznóvágások ritkultak meg. A húst és a húskecskéményeket az üzletekben vesszük, ahol nagy a választék, és annyit vásárolhatunk, amennyit csak akarunk.

A régi disznóölésekről azért írtam, mert már szinte történelem. Sok-sok mindent éltek meg a nagyszüleink, szüleink, de a legnehezebb helyzetekben is előrelátóak voltak, úgy segítettek magukon és családjukon, ahogy csak tudtak. Mindig a jóra törekedtek, megbecsülték a szorgalmas, dolgozó embereket, hiszen ők is azok voltak. Emlékezzünk rájuk tiszteltetel és szeretettel.

Csomó Magda

kíván a COOP Servis, spol. s r. o.
Nové Zámky kolektívája

COOP Servis s. r. o.

Arany fokozat a Kolbászfesztiválon

November 8-án szervezték meg Érsekújvárbán a Klobfest nevű kolbászkészítő verseny 10. évfolyamát, amelyre rekordszámú, 67 csapat nevezett be, környéki, csehországi, magyarországi és szlovéniai csapatok részvételével. A versenyzők között voltak a tardoskeddi Élő Hagyományok polgári társulás tagjai is, akik tavaly már megmérettettek ezen a rendezvényen, így tudták, mi vár rájuk. Idén ismét beneveztek, és nagy meglepetésre arany fokozatot értek el a helyszínen elkészített kolbásszal. A versenyzőknek 10 kg hús állt a rendelkezésükre, ebből kellett olyan kolbászt készíteniük, hogy az elnyerje a szigorú zsűri, ill. a látogatók tetszését. Úgy látszik, a mieinknek ez sikerült.

Gratulálunk a nagyszerű helytállásért,
és Tardoskedd méltó képviselőjéért.

Bračo Szilvia

Orchideák termesztése

ORCHIDEÁK A LAKÁSBAN, AVAGY TIPPEK
ÉS TÉVHITEK AZ ORCHIDEÁK NEVELÉSÉRŐL,
TARTÁSÁRÓL

Aki a virágot szereti, annak minden bizonnyal hosszabb-rövidebb időre akadt már dolga az Orchideaceae nemzetség valamelyik fajával, fajtájával. Akár ajándékozta, akár kapta, akár csak megvásárolta a virágárusnál. Gyakorta előfordul, hogy a szépség csupán ritka esetben maradt huzamos ideig a lakás díszé. Az elvirágzást követően hamar túllocsolás, vagy kiszáradás áldozata lehet a növényünk, esetleg heveny rovarkártétel pusztította el. Holott a forgalomban lévő növények nagy általánosságban nem kényesek a termesztés hibáira.

Mielőtt a hibák és tippek témakörbe merülnénk, soroljunk fel néhány orchidea fajt, amelyekkel találkozhatunk. Ide tartoznak elsősorban a Phalaenopsis, a Cambria, a Dendrobium, vagy például a Cymbidium fajainak képviselői a szivárvány legkülönbözőbb színeiben, a virágok változatos alakjában.

Amint a cím is elárulja, a termesztési tévhitek között szerepel jónéhány apróság, ami a végén a szó szoros értelmében „kivégzi” az orchideánkat. Köztudott, hogy az orchideák kedvelik a fényt. IGEN. Ez igaz. Sőt tovább megyek, télen még a közvetlen napfényt sem vetik meg, de ugyanez vonatkozik

a tavaszra vagy az ősze. A nyári időszakban növényeinket tegyük át inkább egy, ugyan fényes, de közvetlen napfénytől védett helyre, vagy csak egy kicsit beljebb az ablaktól. Ha ugyanis ott hagynánk a növényt, a levelei megperzselődnek, égési foltok jelennek meg (főleg a fiatal) leveleken, végük növényünk elpusztul.

A másik fő tévhit az, hogy a konyhában és a fürdőszobában magas a páratartalom, így gyakorta az orchideák itt helyezkednek el. Mondhatom,

nem a legideálisabb helyiségben, hiszen a főzés során a gőz hatására még a maradék páratartalom is kicsapódik a levegőből, így növényünk

könnyen kiszárad. A nappaliban, keletre vagy északra, északnyugatra néző szobákban sokkal jobban fogja magát érezni ez a légből ivó csoda (téli a déli szobák is kiválóak). A páratartalom általában hőmérsékletfüggő, így, ha felszökik a hőmérséklet, nemcsak, hogy a virágzás elmáradását tapasztalhatjuk, hanem a növényünk is idővel pusztulásnak ered. (A Cymbidiumok télen 10-15°C körül szeretnek lenni, de nyáron is max. 25-30°C-ig, a Phalaenopsisok hőigénye télen 15-20°C, nyáron ennél csak öt-tíz fokkal több.)

Az orchideák rendszeres öntözést igényelnek. Nyáron a Phalaenopsisok átlátszó cserepének köszönhetően hamar kiszáradnak, így érdemes őket hetente 1-2 alkalommal átnedvesíteni, anélkül, hogy pangóvíz maradjon a tálkájukban. 2-3 hetente egyszer pedig 6-12 órára beáztatni a gyökérközeget, hogy jól átnedvesedjen. Így, ha elfeledkezünk kedvencünkről, akár két-három hétig is meglesz locsolás nélkül (hozzátesszem ezzel a szárítással virágzásra is kényszeríthetjük). A Dendrobiumoknál hasonló

a helyzet, de az ő cserepük nem áttetsző, az ültetőközeg tömörebb, így jobban tartja a nedvességet. A Cymbidiumok, mivel nagyobb cse-

répbe javasolják őket ültetni, a tálkában hagyott vizet hamar hasznosítják, az ő öntözésük ritkábban, nagyobb vízádaggokkal határos.

„Lehullott a levele! Lehullott a bimbója!” Ha ez történik, akkor általában az orchidea birtokosok nekifognak öntözni. NE! Az esetek javarészában a túlóntozás a vétke. Ekkor sárgulnak le az alsó levelek, sárgulnak, majd aszadnak össze, hullanak el a bimbók. Ha a Dendrobium orchideánk hullajtotta el leveleit, akkor valószínűleg épp vegetál, és ne is akarjuk felébreszteni időnként, csak helyezzük át 10-15°C helységbe (nyugati irányba nyíló ablak is megteszi), amíg el nem kezd újra hajtani, a gyökérközeget éppenséggel nedvesen tartjuk mindaddig.

Ha a növényeinken szivogatás, rágás, mézharmat, vagy korompenész, esetleg finom pókháló, vagy vattaszerű képződményekre bukkanunk, mindenképp érdemes növényvédőszerhez nyúlni kártevőtől függően, mielőtt az a lakás többi növényére is áterjed.

Ha ügyelünk a részletekre, sikeres termesztésben lehet részünk, sőt növényeik gazdag és hosszan elnyúló virágzással hálálják meg a gondoskodást.

Tóth Kamill
okl. kertépítész mérnök
Fotók: Svetko Éva

AMIT A MŰKÖRÖMRŐL TUDNI KELL!

A mai műköröm technika a hetvenes években alakult ki. A műkörömök eredeti célja, hogy saját körmeinket meghosszabbítsuk, erősebbé és szebbé tegyük. Így a kezünk szebbé és igényesebbé válik.

Ahogy a divat, úgy a műköröm divat is folyamatosan változik. Persze ahogyan az öltözködésben is, a műkörömökben is vannak örök darabok. Örök divatnak számít a francia műköröm rózsaszín körömággal és fehér meghosszabbítással. A fehér hosszabbítást variálhatjuk különféle színű, csillogós anyagokkal. Ezt díszíthetjük továbbá flitterekkel, strasszokkal, gyöngyökkel, ill. kövekkel.

A műkörömdivatnak 2 iránya különböztethető meg:

- Az egyik a teljesen natúr köröm, ami lehet a természetes köröm manikűrözése és lakkozása - ilyenkor használhatunk lakkzselét is.
- A másik irányzat, amikor színes és valamivel hosszabb körömöket készítenek, tehát maga a műköröm elkészítése.

A szakszerűen elkészített műköröm nem károsítja az eredeti körömöt, hiszen a körömlemez előkészítése során a felszínt csak minimálisan reszelik meg, ezután fertőtlenítik a felületet, és csak aztán kezdődik meg az anyagok felvitele. Nálunk a legelterjedtebb fajta a zseléből és a porcelánporból készült műköröm. Mind a két fajta építhető saját körömről és tipre (felragasztható műanyag lapocska, amelyet ragasztás után vág méretre a műkörömös).

A **porcelán** levegőre kötő anyag. Tipre és saját körömről egyaránt építhető. Leszedése nagyon egyszerű: lereszelhető vagy 30 perc alatt leáztatható. Természetesen nem otthon, hanem a műkörömösnél, megfelelő reszelővel, ill. folyadékkal. A **zselés** körömöket szintén tippel és sablonnal is el lehet készíteni. Felrakni ugyanannyi idő, mint a porcelánt, viszont nem levegőre, hanem UV-fény segítségével köt meg. Leszedni lenovestéssel vagy reszeléssel lehet.

A legújabb találmány a **gállakk** (zselélakk), amely a zselé és a körömlakk keveréke, szintén

UV-fényre köt. Ennél a fajtánál is ugyanúgy kell előkészíteni a körömöt, mint az összes többi eljárás előtt, majd a saját vagy műköröm kap egy alapozást, szint és végezetül már csak fényzselét. A szín hetekig fent marad a körömről sértetlenül.

A MAI MŰKÖRÖMDIVAT STÍLUSAI

A töltésre minden esetben három-négy hetente van szükség, mivel a műköröm a saját körömmel együtt nő le.

Tévhit

Mint sok minden másról, a műkörömről is terjednek tévhitek a világban, melyet most megpróbálunk eloszlatni.

• Tévhitek számít, hogy a műköröm időnként le kell szedni, hogy a saját köröm regenerálódhasson. Erre viszont nincs szükség, mivel a természetes körömlemez anyaga elhalt szaru, tehát nem lélegzik, ezért szellőztetni sem kell. A műköröm nem teszi tönkre a körömöket, kizárólag a műkörömös képes erre, amikor például túlereszeli a vendég természetes körömlemezét. Tehát mint ahogyan a hajfestéshez, úgy itt sincs szükség nyugalmi időszakra!

• Tévhitek az is, hogy a műköröm gátol bizonyos tevékenységeket elvégzésénél. Gátló tényező maximum csak akkor lehet, ha a tartósan rövid körömökkel rendelkező vendég hirtelen nagy, hosszú körömöket készített.

• Sokszor hallani, hogy a férfiak sem kedvelik, ami szintén tévhitek számít. Ugyanis egy

ízletes méretű, színű és díszítésű műkörömöt senki sem utál. Ugyan melyik férfi nem szereti, ha felesége ill. párja ápolat? Elárlom, hogy a csábító piros körömök a férfiak többségének egyik nagy kedvence.

NAGYVILÁG

KARÁCSONY BRAZÍLIÁBAN

Brazília a világ egyik legnagyobb országa. Minden területének meg vannak a maga hagyományai, de lényegében hasonlítanak a mi tradícióinkhoz. Itt is elsősorban a gyerekek örülnek az ünnepnek a legjobban. A karácsonyt az év legszebb ünnepének tartja mindenki, amely a békéről, a szeretetről szól.

Brazília decemberben nem járnak a gyerekek iskolába. Ekkor van a nyári szünet. A hőmérséklet eléri a 40 °C is. Az emberek a szabadságukat töltik, nyaralnak, vásárolgatnak. Az ünnepeket azonban családi körben töltik.

Szentestén nem hiányozhat az ünnepi asztalról a pulyka, a rizs, a sok-sok gyümölcs, zöldség, és a barbeque, ami elmaradhatatlan része a karácsonyi menünek. A szegényebb családokban csirkét, babot és rizst fogyasztanak.

Brazília hiába keresnénk a halászevet, lencselevet vagy a káposztát, nem találunk. Itt, vörösbort isznak.

Az ajándékokat Papai Noel hozza, aki tekintettel a hőségre, vékony, piros színű ruhában, és fekete csizmában érkezik. December 24-én az egész család megvacsorázik, elmennek az éjféli misére, az ún. „Missa do galo”-ra. Az ajándékok átadása december 25-én, reggel történik.

A szegény családoknak még karácsonyfájuk sincsen, a gazdagok csodálatosan fel díszítik a fájukat. Van, aki kis ajándékot kap, mások egész ajándékosnak örülhetnek. Viszont, nem az ajándék nagysága a fontos, hanem az öröm, amit az emberek egymásnak okoznak.

Barbora Batkyová
da Silva

KARÁCSONYI IDÉZETEK

Aki ajándékokkal és ünnepi felhajtással akarja jóvátenni az év közben elmulasztott lehetőségeket, az csak kompenzál és nem lesz boldog karácsonykor.

Csernus Imre

Karácsonykor az ember mindig hisz egy kisse a csodában, nemcsak te és én, hanem az egész világ, az emberiség, amint mondják, hiszen ezért van az ünnep, mert nem lehet a csoda nélkül élni.

Márai Sándor

Ne várj túl sokat a karácsony napjától. Nem tudod egyetlen napba belezsúfolni önzetlenséged és jóindulatod minden lemaradását, ami az elmúlt 12 hónapban összegyűlt.

Oren Arnold

FINOM FALATOK

HABOS SZELET

8 tojássárgáját, 15 dkg porcukorral kikeverünk, lassan hozzáadunk 4 kanál vizet, 20 dkg lisztet, ½ csomag sütőport és végül a 4 tojás felvert habját. Mikor megsült, a hideg tészta tetejére krémet teszünk.

Krém: 20 dkg vaj, 20 dkg porcukorral, 1 kanál kakaóval jól kikeverjük, majd összekeverjük a következő főtt krémmel: ½ l tejet, 4 kanál lisztet sűrű péppé főzünk. Ezt rákenjük a tésztára, amelyre habot teszünk: 4 tojásfehérjét, 25 dkg porcukorral gőz fölött kemény habbá verjük, kicsit hagyjuk hűlni, és a krém fölé kenjük. Végül csokit reszelünk rá.

CAPUCCINO SZELET

6 tojást, 6 e.k. cukrot és ½ dl olajat habosra keverünk, majd hozzáadunk 6 kanál lisztet, 1 kanál kakaót, 1 csomag sütőport, és mély tepsibe megsütjük.

Krém: 6 dl tejet és 2 csomag tejszín ízű pudingport megfőzünk, belekeverünk 1 vaj, 25 dkg cukrot, majd a krémet megfőzzük. Az egyik felére 1 kanál kakaót és 1 kanál őrölt kávé teszünk. Ezt rákenjük a kihűlt piskótára a tetejét pedig csokival vonjuk be.

Varga Zsuzsanna

MÉZES
PUSZEDLI

Első nap:

0,5 kg kristálycukrot ¼ l vízzel és egy mokkáskanál szódaikkarbónával sziruppá főzünk.

Második nap:

1,10 dkg simaliszt (T650)
1 mézeskalácsos sütőpor (25 g)
5 dkg dzsem
20 dkg olvasztott méz
2 egész tojás
1 sütőpor
2 ek. kakaópor

A hozzávalókat a sziruppal összegyúrjuk.

Harmadik nap:

A tésztát kinyújtjuk 3 mm vastagra és kiszaggatjuk. 200 °C-os sütőben 8-10 percig sütjük.

Tóth Adriana

AJÁNDÉKÖTLET
KARÁCSONYRA

Pár évvel ezelőtt az egyik barátomnak hasznos és kreatív ajándékot szerettem volna adni. Semmi nem jutott az eszembe, ezért az interneten kerestem inspirációt. Így módon akadtam rá a törülköző torta ötletére, amely nagy sikert aratott. Szép és ötletes ajándék lehet karácsonyra is, ami kiegészíthető bármilyen aprósággal. Pezsgővel, kávéval, teával díszíthetjük a törülköző tortákat, baba ruhákkal, zoknikkal, kozmetikával, játékokkal a pelenka tortákat. Egy torta elkészítése mérettől és formától függően 1-2 órát vesz igénybe.

Tóth Andrea

HUMORZSÁK

ANGOLOK MAGYARUL

Hole one a wait say!

One Kate Lee bumm

All cut race

Hot show race

Kitchen get neck

New see one up road?

One hut one Kate catch came

Hut are row Zoe saw

Sun cow

(Hol van a WC?)

(Van két libám)

(Alkatrész)

(Hátsóréssz)

(Kicsengetnek)

(Nyuszi van apród?)

(Van hatvankét kecském)

(Határozószó)

(Szánkó)

This no all

Kate no mud touch cow one a bock Ron tool.

Beer luck!

Soul a new!

Tap a tea.

Fog peace call low.

Tape at war you one a fun.

(Disznóól)

(Két nomád tacsó van a bokron túl)

(Bírlak!)

(Szól anyu!)

(Tapéta)

(Fogpiszkáló)

(Tépett varjú van a fán)

KERESZTREJTVÉNY

Rejtvényünk jelölt soraiban TÓTH Elemér: Karácsony c. verséből idézünk.

E napon		Női név		Spanyol lovag	Azonos mássalhangzók	Kemény rideg fém	Lakás szlovákul		Katolikus, rövid.	Írásba foglalt			E mögött ül a rab, fogoly
R. 1. rész		Alarm					Nitrogén			Betűt vet			
Képző										Szorul			
													C
	Pompás nősirom						Szövéssel foglalkozó iparos						
	R. 3. rész						Amerikai jazzmuzikus						
Észak-afrikai arab előljáró					Miklós, Tamás			Itália költő					
					Lakónegyed, régiesen			Olasz - régiesen					
					Olasz gépkocsi-márka				Detto, rövid.				
					Knock out				Nőnemű gyermek				
Tudomány szlovákul			Valakinek juttat valamit							Ravasz angolul (SLY)			
Mosdóban van!			Forint, rövid							Zita, Dóra			
Római öt		Megszövegez									Római 1		
Égéskor keletkezik		Szégyenlős									Ezen a helyen		
				Tonna		R. 4. rész							E
				Tórium, kálium		...álló, törhetetlen							
Új-Zéland autójele			Visszaült!				Az árny szélei!			Kopasz			
			Szlovákiai falu				Fiatalkor			Latin kötőszó			
Elavult	K											Személyes névmás	
												Nitrogén - régiesen	
	Rendez				Továbbá			Keresztül			Az arzén vegyjele		
	R. 2. rész				Város Japánban			Száritóban van!			Dohányos teszt		
Nem... valami a fejébe Tibor				Bőr átvétel						Szív - régiesen			
				Európa kupa, rövid.						Kettős betű			
						Strázsa			... kér, felszólal				
						Tempus			Szekundum				
Magyarországi hegy	N												Ő

Összeállította: Lőrincz László

24

25